

Otrdiena ● 2025. gada 18. marts

CENA tirdzniecībā 1,10 EUR

Kolekcionē automašīnas

10.

Atklāj koncertu. Koncertu atklāja deju kopas "Rika" dejotāji no Balvu Valsts ģimnāzijas.

Vai viegli strādāt ar jauniešiem? Agris Veismanis atzina, ka nav viegli, bet patīkami: "Nav viegli, jo viņi ir ļoti aizņemti. Viņiem vienmēr ir kaut kur jādzied, kaut kur jāsporto... Lielis prieks, ka atvēl laiku arī dejai. Paldies!"

Prieks par padarīto! Divdesmit gadu laikā deju kopā "Rika" deju soļus apguvuši aptuveni 300 dejotāji.

Dejotāju soļi iеplūst "Rikas" straumē

Edgars Gabranovs

Pagājušajā sestdienā Balvu Kultūras un atpūtas centrā deju kopa "Rika" Agra Veismaņa vadībā nosvinēja 20 gadu jubileju. Koncerta vadītāja Aiga Keisele atgādināja, ka Rika, arī Rika un latgaliski Reika, ir upe Balvu novadā, secinot, ka deju kolektīvs "Rika" ir mainīgs un mūžam jauns kā upes nemītīgais tecējums. Savukārt Edgars Kivkucāns piebilda, ka 'rika' ir kārtīgs, garšīgs un smaržīgs rudzu maizes rieciens, kas dod spēku un enerģiju.

Abi svētku pasākuma vadītāji bija vienisprāt, ka pavasaris ir deju kolektīva "Rika" laiks. Viņiem piekrīt deju kolektīvu mākslinieciskais vadītājs Agris Veismanis, kurš pirms jubilejas koncerta "Vadugunī" atzina, ka patiesi ir svētku sajūta: "20 gadi it kā nav daudz, tomēr nav arī tik maz, jo šajā laikā esmu strādājis ar aptuveni 300 dejotājiem." Jautāts, vai varētu

Nākamajā
Vadugūnī

iemācīt dejot arī lāci, pedagoģs atsmaida, piebilstot: "Es to nesolu." Pretējās domās ir ilggadējā koncertmeistare, Agra padomdevēja Daiga Elksnīte: "Par lāci? No malas raugoties, nereti šķiet, ka kādam it kā nesanāks, bet pie Agra visiem sanāk! Spilgtākas sajūtas ir mēģinājumos. Patīk ikdienas darbiņš, tostarp nogurums. Piemēram, vakar ar studentiem bija ļoti, ļoti ilgs mēģinājums, un šodien sākām ļoti agri. Vai ar jauniešiem strādāt ir sarežģītāk? Vienmēr prieks vērot rezultātu, jo visas dejas esmu redzējusi no pirmās takts, no pirmā soliša. Arī deju svētkos ar lielu sajūsmu vēroju mūsu dejotāju prasmes. Sajūta ir tāda, it kā pati dejotu." A. Veismanis, lūgts atklāt, par kuru koncertu palikušas viisspīgtākās atmiņas, atklāja, ka īpašs gandarijums bijis 2010.gadā, kad 167 jauniešu deju kolektīvu konkurencē "Rika" izcīnīja 3.vietu valstī: "Tolaik bija ļoti, ļoti karsts laiks – saslima daudzi dejotāji. Tas bija sarežģīts izaicinājums un vienlaikus prieks par panākumiem."

* Turpinājums 2.lpp.

Īsziņas

iespējas saņemt maksas juridisko palīdzību, konsultēties ar profesionāļiem bez maksas. Kā pieteikties konsultācijai? Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas vortāla www.advokatura.lv sadaļā "Advokatūras dienas" pieejams saraksts ar zvērinātāiem advokātiem, kuri piedalās pasākumā.

Sacentīsies basketbolisti

22.martā Rugāju Sporta centrā Balvu novada atklātajā čempionātā basketbolā vīriešu komandas sacentīsies par godalgotajām vietām: plkst. 10.30 Blieziens–Rugāju SC; plkst. 12.30 Blice–Rince; plkst. 14.30 spēle par 3.vietu; plkst. 16.30 spēle par 1.vietu.

ISSN 1407 - 9844

12

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 21 (9694)

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Es gribētu, lai vēlēšanas notiek katu gadu, – šādu sarunu nejausi noklausījos, stāvot rindā veikalā, kad divas satikušās paziņas paskaļā balsī apspreida šo tēmu tā, ka neviens nācās noklausīties arī daudziem citiem. Pie sevis nodomāju, – kā tā? Ar katu gadu taču arvien mazāk valsts iedzīvotāju tic, ka vēlēšanas varētu kaut ko izmainīt viņu dzīvē. Un to lieliski pierāda arī pēcvēlēšanu zemie apmeklējuma rezultāti. Bet no sieviešu sarunas sapratu, ka tā sāls ir pavism kur citur: "Iedomājies, trīs gadus zvanīju uz pagastu un prasīju, lai beidzot sakārto ceļu. Un visu laiku saņemu atbildi – nav naudas, nav naudas! Te pēķsti satieku, un man saka, – būs! Nu kur vēl labāk, laime pilnīga!" Un patiešām – mistiskā kārtā līdzekļi atradās. Paredzu, ka priekšvēlēšanu pēdējie mēnesi darīs brīnumus. Sāksies labo darbu laiks. Patiesībā jau ir sācies. Un arvien vairāk tuvojoties magiskajam datumam – 7.jūnijam, kad notiks pašvaldību vēlēšanas, ar katu dienu uzzināsim arvien vairāk labu ziņu – te jauns rotaļu laukums bērniem uzstādīts, te žogs uzlikts, te labs projekts iedzīvotājiem izbūdīts, naudu kādam pabalstam atradusies un kas tikai vēl nē. Protams, par to visu jāpriečājas, jo labāk zile rokā, nekā mednis kokā. Tikai nejaujieties tikt apvārdoti par banānu kilogramu, kā savulaik slavenā Zigerista laikos. Pirms ejat pie vēlēšanu urnām ar vērtīgo aploksnīti rokās, uzdotiet sev jautājumu, – ko šis cilvēks vai partija labu izdarījis pirmajā gadā pēc ievēlēšanas? Un vai vispār izdarījis?

Latvijā

KNAB sadarbosis ar universitātēm priekšvēlēšanu aģitācijas uzraudzībā. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) noslēdzis sadarbības memorandu ar Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Universitāti un Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūtu par atzinumu sniegšanu saistībā ar māksligā intelekta sistēmu izmantošanu priekšvēlēšanu aģitācijā. Priekšvēlēšanu aģitācijas likums paredz, ka apmaksātos aģitācijas materiālos, kas veidoti ar māksligā intelekta sistēmu palīdzību, jābūt skaidrām un nepārprotamām norādēm par šo sistēmu izmantošanu. Raksturīgākā māksligā intelekta izmantošana priekšvēlēšanu aģitācijas periodā varētu būt saistīta ar deputātu kandidātu balss atveidošanu vai portreta iekļaušanu attēlos vai video-materiālos, imitējot patiesībai neatbilstošas sarunas vai situācijas. Ja apmaksātos aģitācijas materiālos, kas veidoti ar māksligā intelekta sistēmu palīdzību, nav iekļauta norāde, KNAB ir tiesīgs pieņemt lēmumu aizliegt turpmāku ši materiāla izvietošanu un izplatīšanu.

Ministrija aicina atteikties no ūdens skaitītāju verifikācijas un likt iegādāties jaunus. Ekonomikas ministrija publiskojuši savu iecerēto ūdens skaitītāju reformu. Ministrs sola, ka tā iedzīvotāji taupīs naudu, jo ik pēc četriem gadiem vecās ierīces vairs nebūs jāpārbauda. Izrādās, – reforma paredz, ka skaitītāji ik pēc desmit gadiem jāmaina uz jauniem. Nozarē izskan bažas par viena konkrēta ražotāja lobiju. Vairākās pašvaldībās iedzīvotāji saņem piedāvājumus uzstādīt jaunus ūdens skaitītājus, kurus nevajadzēs verificēt pat 16 gadus. Tagad Ekonomikas ministrija negaidīti nāk klajā ar ierosinājumu verifikāciju tiešām atcelt. Pašlaik mehāniskie ūdens skaitītāji ir jāverificē ik pēc četriem gadiem, modernākiem ultraskanās aparātiem tas jādara reizi sešos gados. Ekonomikas ministrs Viktors Valainis paziņojis, ka tā ir lieka prasība un verifikācija jāatceļ vispār. Ministrijas reforma paredz, ka vecie ūdens skaitītāji jāmaina pret jauniem. Tie vairs nebūs jāverificē, bet pēc 10 gadu kalpošanas tos vienkārši izmetīs un liks jaunus. Pagaidām noteikumi to neprasa, bet Eiropas regulas paredz, ka jāpāriet uz viedajiem skaitītājiem.

Lūgs valdību daļēji slēgt robežkontroles punktu. Migrantu pieplūduma dēļ Valsts robežsardze lūgs valdību lemt par daļēju robežkontroles punkta "Pāternieki" Krāslavas novadā slēgšanu, proti, ļaut tā šķērsošanu tikai autotransportam. Ja pārkāpeju plūsma klūs kritiski augsta, Valsts robežsardze varētu lūgt robežpunktu slēgt vispār. Tas būtu gadījums, kad vienlaikus pulcējas desmiti vai simti migrantu.

/www.letta.lv, www.la.lv/

Fotomirkli

* Sākums 1.lpp.

Kas kopējs pasākuma vadītājiem? Pirmkārt, abi dejojuši "Rikā". Otrkārt, gan Aigas, gan Edgara māsas vārds ir Krista.

"Rika" studenti. Svētku koncertā īpašus aplausus un atzinības vārdus izpelnījās studenti, kuri joprojām atrod laiku raitam deju solim.

"Nebēda". Spriežot par Agra Veismaņa audzēkņiem, pasākuma vadītāji atzīmēja, ka zālē ir gan topošie, gan esošie, gan bijušie dejotāji.

Balvu novada Kultūra pārvaldes kultūras darba vadītāja Iveta Tiltiņa A. Veismanim un D. Elksnītei pasniedza Latvijas Nacionālā kultūras centra Atzinības rakstus par profesionālu un radošu ieguldījumu skatuvisķas telpas dejas nozares attīstībā, Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanā un novada kultūrvides veidošanā. "Jūs esat pierādiņuši, ka deja ir ne tikai kustība, bet daudz kas vairāk. Deja ir spēks, deja ir stāsts, deja ir smaids, deja ir mīlestība," uzsvēra I. Tiltiņa.

Ir, ar ko lepoties! Deju kopa "Rika" ir uzstājusies ne tikai Latvijā, bet arī ārpus valsts robežām. Jāpiebilst, ka "Rika" ir visu sešu starptautisko tautu deju festivāla "Eima, eima" dalībniece.

"Pāris". Deju kolektīvs no Briežuciema raisīja patīkamus smaidus (vadītāja Diāna Astreiko).

"Olysta". Arī alūksniešu iedvesmotājs un deju kolektīva "Olysta" vadītājs ir Agris Veismanis.

"Siuh ja Viuh". Odzīņu koncertā sarūpēja igauņu dejotāji no Paides.

Kā vērtējat Izglītības un zinātnes ministrijas rosinājumu aizliegt tālmācību sākumskolas posmā?

Viedokļi

Lēmums par piemērotāko skološanu tomēr jāpieņem ģimenei

NILS KONSTANTINOVS, pusaudžu terapeihs, psiholoģijas pasniedzējs

Izglītības un zinātnes ministrija pēdējos gados paveikusi daudz kaitējošu lietu – mazo skolu nesaprātīgā slēgšana, pandēmijas murgainā politika, kas veselai grupai bērnu sagrāva ne tikai mentālo veselību, bet arī akadēmiskās cerības, bērnu zināšanas degradējošā "Skola 2030" reforma, daudzmiljonu korup-

tīvais monitoringa iepirkums. Un šobrīd no IZM ierēđniem nācis pēdējais, varbūt pat absurdākais priekšlikums – aizliegt tālmācību 1.-9. klasēm.

Minešu dažus iemeslus, kādēl tas ir kaitējoši. Ierēđni pamato: tālmācības skolās esot sliktākas sekmes. Pirmkārt, sliktas sekmes ir arī klātienes skolās. Tad jau pēc tāda paša principa vajadzētu slēgt arī visas pārējās skolas, kurās sekmes ir sliktākas. Otrkārt, tālmācībā nereti aiziet tie bērni, kuriem dažādu iemeslu dēļ ir grūtības mācīties: protams, ka viņiem būs zemākas sekmes! Tāpēc ir vienkārši neprofesionāli salīdzināt skolu rezultātus, nenemot vērā skolēnu profilus konkrētajā skolā. Šādā veidā vienā eksēja tabulā tiek iemests uzcītīgs ģimnāzists ar pusaudzi, kas varbūt pāris gadus skolā lāga nav bijis, vai bērnu, kuram vispār nosēdēt desmit minūtes mierā jau ir sasniegums. Tādēl jautājumam nevajadzētu būt par attālinātu vai neattālinātu skolu – tie ir apmācību formāti, piemēroti dažādiem bērniem. Bet ir labas attālinātās skolas, kuras pilda savu uzdevumu, un ir sliktas attālinātās skolas, kuras to nedara. To tad vajadzētu drīzāk izvērtēt, nevis aizliegt visas bez atšķirības.

Vēl arguments: pandēmija parādīja, ka tālmācība bērniem neder. Tā ir taisnība, ka vairumam bērnu tālmācība nav piemērota. Bet tieši pandēmijas pētījumi parādīja, ka

mazai grupai bērnu tālmācība nāca par labu! Tie bija, piemēram, bērni ar noteiktām psiho-emocionālām problēmām, tostarp autiskā spektra traucējumiem. Un tie bija arī bērni, kas skolās bija stipri cietuši no mobinga – pandēmijas laikā pieauga daudzas problēmas, bet krasī samazinājās, piemēram, ar mobingu cieši saistītās pusaudžu pašnāvības.

Latvijas skolas ir bēdigi slavenas ar to, cik grūti tur mēdz klāties bērniem pat ar visai nelielām uzvedības vai emociju problēmām. Tajās trūkst ne tikai speciālistu, bet arī vēlmes iekļaut šos bērnus, kas traucē stundas un reitingu rezultātus. Daudzām ģimēnēm attālinātā skola ir kļuvusi par risinājumu situācijā, kurā citu risinājumu nemaz nav. Izglītības ministrija nespēj izveidot klātienes skolas, kurās varētu droši mācīties dažādu vajadzību bērni, bet grib aizliegt to mācību formātu, kurā viņi to šobrīd dara. Un iemest bērnu atpakaļ sistēmā, kas viņus negrib vai nav nemaz gatava uzņemt, tas izskatās pēc cietsirdības pret riska bērniem.

Visbeidzot lēmums par piemērotāko skološanu tomēr ir ģimenes lēmums. Dažām ģimēnēm attālinātās mācības ļauj dzīvot vietās, kur tuvumā skolu nemaz vairs nav. Citas nevēlas saviem bērniem to haosu, kas pastāv lielā daļā valsts skolu – ar mūžīgi trūkstošajiem skolotājiem, piestūkētajām klasēm un dažiem nemieriņiem, kuri traucē mācīties visiem

pārējiem. Vēl citas ģimenes novēro, ka viņu bērni attālinātās skolās labāk tiek galā ar ikdienas pienākumiem, viņiem ir vairāk laika pulciņiem un nepieciešams mazāk lietot medikamentus. Un vēl daži nevēlas pakļaut savus bērnus ideoloģijām, ko dažādu NVO entuziasti aktīvi izplata valsts skolās.

Lai vai kādi būtu iemesli, tie visi pārsvarā ir pragmatiski un respektējami. Nav saprotams, kā ar vieglu rokas vilcienu var nicinoši izsvītrot ģimenes vēlmes un pārliecības. Visticamāk tā ir vēlme kontrolēt un pakļaut visu bērnu skološanu – attālinātās mācības paver vietu interpretācijai, mūsdienīgākām bērnu skološanas metodēm un iespējai vecākiem spēlēt lielāku lomu savu bērnu izglītībā. Kaut kādu iemeslu dēļ Izglītības ministrijai tas šķiet biedējoši, tādēl pilnīgi jāaizliedz. Protams, attālinātās mācības nekad nebūs vēlamas vai vajadzīgas absolūtam vairumam bērnu, bet dažiem tā būs labāka alternatīva. Un citiem – vienīgā. Ticu, ka dažādība nāk par labu un alternatīvas ir vēlamas. Ja jums arī tā šķiet, iniciatīvu portālā "Manabalss.lv" iespējams parakstīt aicinājumu apturēt šos grozījumus.

Fakti

- ◆ Turpmāko trīs gadu laikā varētu būtiski ierobežot pamatzglītības apguvi tālmācībā. Atbildīgā Saeimas komisija, vienojusies virzit tālāk rosinājumu, kas vairs neļautu ikvienu pamatskolas posmā mācīties attālināti. Šādu rosinājumu skaidro ar bažām par to, cik kvalitatīvu izglītību tālmācības programmās bērni var saņemt. Tikmēr pašās skolās ieceri kritizē.

- ◆ Izglītības ministrijas dati liecina, ka šobrīd tālmācībā skolojas teju 12000 izglītojamo. No viņiem vairāk nekā 8000 ir vidusskolēnu, bet būtiski daudz arī mazāko klašu bērnu – vairāk nekā 3500 skolēnu no 1. līdz 9. klasēi – šobrīd zinības apgūst tālmācības programmās.

- ◆ Likuma grozījumi, kuri gan vēl tikai top, paredz, ka pamatzglītībā – no 1. līdz 9. klasēi – mācības notiek klātienē, savukārt tālmācība aizvien būtu ļauta vidusskolas posmā. Tiku gan noteikts pārejas periods – trīs gadi, kā arī tie, kuri mācības uzsākuši, skolu varēs pabeigt arī attālināti.

- ◆ Iniciatīvu portālā "manabalss.lv" sākusies parakstu vākšana par tālmācības iespējas saglabāšanu pamatzglītībā. Jau savākti vairāk nekā 13 tūkstoši iedzīvotāju parakstu.

– vai mūsu mazā valsts var atļauties viņus pāzaudēt? Vai varam izlikties, ka viņu nav? Turklat mūsu valsts Satversmē ierakstīts, ka pamatzglītība valstī ir bez maksas. Bet mēs zinām, ka realitātē tālmācības skolas ir gan maksas, gan bezmaksas. Līdz ar to, ja bērns aiziet uz maksas skolu, tad valstī būtu jāsakārto šī situācija. Vai nav tā, ka šobrīd mērķis ir aizliegt tālmācību, lai nebūtu jāmaksā vecākiem un valsts izlietū sveikā? Man gribētos, lai ieguvējās katra ģimene, bērni un valsts. Lai valstīj ir skolēni, kuri apguvuši pamatzglītību un turpina tālāk mācīties, un mēs nepazaudējam šos bērnus. Secinājums: ja valsts nosaka, ka pamatzglītība ir obligāta, tad valsts dod arī garantiju izglītības kvalitātei.

Viedokļus uzskaitīja S.Karavočika

INTA KAĻVA, Balvu novada pašvaldības Izglītības pārvaldes vadītājas vietniece Izglītības kvalitātes jomā

Viens no pēdējā laikā sabiedrībā apspries-tākajiem tematiem ir Izglītības un zinātnes ministrijas rosinājums aizliegt tālmācību pamatskolas posmā. Kāpēc par šo jautājumu tik karstas diskusijas? Varbūt tādēļ, ka pēdējā laikā visbiežāk šai mācību formai Latvijā tiek piedēvēta apšaubāma izglītības kvalitāte, vāji centralizēto eksāmenu rezultāti valstī. Lai to labotu, man šķiet, ka tieši valsts funkcija būtu celt šī mācību veida kvalitāti, jo tālmācība zināmā mērā atstāta pašplūsmā. Šobrīd Latvijā pīejiemi vairāki izglītības veidi, tai skaitā mājapmācība, mācības ģimenē un tālmācība. Mājapmācība, kad skolotāji pie skolēna gāja mācīt uz mājām, manuprāt, šobrīd vairs nav tik aktuāla. Varbūt to varētu aizstāt ar tāl-

mācību? Šis ir Izglītības un zinātnes ministrijas jautājums. Mans personīgais viedoklis ir, ka tālmācība kā mācību apguves forma būtu atbalstāma 7.-9. klasē, bet ne sākumskolas posmā, jo bērniem vajag socializēties, kas tālmācībā faktiski nav iespējams. Sākumskolā bērni apgūst mūziku, sportu, datoriku, dizainu un tehnoloģijas – visu, ko mājās tālmācībā kvalitatīvi nevarēs izdarīt. Protams, šeit jārunā arī par to, ka tālmācībā iesaistītajiem bērniem mājās būtu jānodrošina kvalitatīva mācību vide: kamera, dators un, protams, pats galvenais – vecāku atbildība. Mūsdienās nereti sastopamies ar gadījumiem, kad bērni negrib mācīties un viņi vecākiem pieprasīta pāriet uz tālmācību. Jautājums ir, kurā klasē viņi pakļup un kādi pakļupšanas iemesli, kaut gan ne vienmēr tā ir pakļupšana, jo dzīvē ir daudz dažādu situāciju. Vecāki, netiekot galā ar saviem bērniem, padodas bērnu lūgumam, jo arī viņi nav ieinteresēti pastāvīgi būt skolas, sociālā dienesta un bāriņtiesas uzraudzībā. Bet kā ne-reti notiek? Vecāki aiziet uz darbu, bērns pasa-kā, ka pieslēdzies skolas nodarbībām, bet visbiežāk tas notiek krāpjoties – viņš pieslēdzas, bet kameru izslēdz un mikrofonu arī, kā tas nereti notika kovida laikā. Un vecāki nekontrolē, kā bērns mācās, līdz ar to sanāk, ka viņš it kā skolā ir, bet patiesībā nav un neko arī nav apguvis.

Statistika ir nepielūdzama. Šobrīd Latvijā aptuveni 12 tūkstoši skolēnu mācās tālmācībā, pamatskolas posmā – vairāk nekā 3500 skolēnu. Ja ministrija pieņem lēmumu aizliegt tālmācību pamatskolas posmā un šie bērni neiegūst izglītību, ko viņi darīs tālāk? Viņiem būs liegta iespēja turpināt mācības, piemēram, profesionālajā izglītībā vai vidusskolā. Manuprāt, sākumskolas posmā tālmācība būtu

pieņemama izņēmuma gadījumos 1.-6.klasē, bet saglabājama no 7. līdz 9.klasei un vidusskolā. Ir daudz bērnu, kuri profesionāli nodarbojas ar sportu, viņiem bieži notiek sacen-sības, kuru dēļ nevar būt skolā. Te jādomā arī par diasporas bērniem, kuriem tā ir iespēja saglabāt saikni ar Latviju. Viņiem tālmācība ir iespēja mācīties latviešu valodā. Šobrīd valstīj svarīgais būtu nevis atteikties no tālmācības, bet analizēt, ko tā darījusi, lai šo mācību formu pilnveidotu un panāktu labāku kvalitāti, jo šī tomēr ir viena no iespējām mācīties. Turklat nevar apgalvot, ka tālmācībā mācās tikai tie, kuri nevar pavilk mācības parastā skolā. Nebūt nē. Situācijas ir dažādas.

Par to, ka šis jautājums ir svarīgs, liecina fakts, ka pāris dienās iniciatīvu portālā "manabalss.lv" savākti vairāk nekā 11 tūkstoši parakstu ar mērķi saglabāt tālmācību pamatskolas posmā. Un nevajag uzreiz teikt, ka ar tālmācību viss ir pavisam slikti. Vienkārši par katru no mācību formām valstīj jāuzņemas lielāka kontrole un arī ieguldījums. Ne mazāk svarīga ir vecāku atbildība un atbalsta personāls tālākizglītības skolās – vajadzīgs sociālais pedagoģs un pedagoģa palīgs, kurš gadījumā, ja bērns nav pieslēdzies un ieslēdzis kameru, uzreiz rīkojas un neļauj nepieslēgties, kā arī rīkojas starpinstīcībā, tāpat kā klātienes skolas. Sadarbojoties valstīj, vecākiem un tālākizglītību skolu atbalsta personālam, iespējams šo procesu uzlabot un panākt, lai tie simti bērnu mums nepazustu.

Šobrīd valstī ir daudz aktuālu jautājumu tieši izglītībā, taču uz jebkuru rosinājumu jāskatās kritiski un jāizvērtē, vai viss ir pietiekami izanalizēts, vai noskaidrots ieinteresēto pušu viedoklis. Bet lai vai kā, 3,5 tūkstoši bērnu ir liels skaitlis, tādēļ aktuāls ir jautājums,

Īsumā

Rotaļlietu izstāde Bērzpilī

Bērzpils bibliotēkā līdz 12.aprīlim skatāma Ivetas Brolišas tamborēto rotaļlietu izstāde. Skolēnu pavasara brīvdienās dažs gados jauns bibliotēkas apmeklētājs, kā atklāj bibliotēkas vadītāja Anna Kriviša, pat ir noskaitījis rotaļlietu, ko gribētu iegādāties. Ideja par izstādi Bērzpili radās pašai darbu autorei, kam bibliotēkas vadītāja labprāt piekrita. Tamborēto darbu, kas izvietoti izstādē, ir vairāki desmiti, piemēram, ir 32 atslēgu piekariņi un, protams, mīlmantas dzīvnieku veidolā, kas piesaista apmeklētāju uzmanību. "Tie, kuri nāk uz bibliotēku, visi uzmet acis izstādes darbiem, cilvēkiem patīk," atzīst A.Kriviša.

Foto - A.Kirsanovs

Rotaļlietas. Prasmīgi tamborētie darbi darināti košās un dzīvespriecīgās krāsās, kas bibliotēkas apmeklētājos rāisa patīkamas emocijas, atgādina par bērniņu un pasaku pasauli.

Aicina piedalīties erudīcijas konkursā

25.martā Malnavas koledžā notiks erudīcijas konkursss "Prātin, nāc mājas!". Tas ir komandu erudīcijas konkursss, kur 8.-9.klašu skolēni var parādīt savas zināšanas un loģisko domāšanu. Komandas sastāvā jābūt līdz 3 skolēniem, dalībniekus jāpiesaka skolotājam (atbildīgajai personai), no vienas skolas drīkst pieteikties līdz trīs komandām. Skolēniem būs iespēja pārbaudīt savu erudīciju septiņās aizraujošās spēles kārtās un izcīnīt diplomas un balvas. Pieteikšanās konkursam – līdz 21.martam. Plašāka informācija par konkursu pieejama koledžas mājaslapā.

Aicina uzzīmēt ilustrāciju

2.aprīli kopš 1967.gada, dāņu pasaku meistara Hansa Kristiana Andersena dzimšanas dienā, atzīmē Starptautisko bērnu grāmatu dienu, kad ipašu uzmanību pievērš bērnu grāmatām un lasīprasmei. Šajā dienā tiek organizētas dažādas aktivitātes skolās un publiskajās bibliotēkās. Latvijas nacionālā bibliotēka (LNB) Starptautiskajā bērnu grāmatu dienā aicina lasīt grāmatas, dalīties savās pārdomās, iepazīt autorus, dzejniekus, radošajās darbnīcās atklāt krāsu un fantāzijas pasauli. Par godu Starptautiskajai bērnu grāmatu dienai tiek izsludināts zīmējumu konkursss, kurā aicina bērnus dzejoļa "Bilžu valoda" pēdējam pantam uzzīmēt ilustrāciju. Darbs jānofotografē un līdz 31.martam jānosūta uz e-pastu: berni@lnb.lv. Jānorāda vārds, uzvārds, skola, klase, kontaktinformācija. Labākie darbi tiks apbalvoti!

Lasi dzejoli un uzzini vairāk: <https://lnb.gov.lv/starptautiska-bernu-gramatu-dienas-un.../>

Konkurss "Mazais prātnieks"

Startē atraktīvi un erudīti bērni

Aizvadītajā ceturtdienā Bērzpils pamatskolā no novada pirmsskolas iestādēm un grupām ciemos, "Lauku sētā", bija ieradušies pirmsskolas audzēkņi ar savām skolotājām, lai piedalitos ikgadējā Balvu novada mazo erudītu konkursā "Mazais prātnieks".

"Liels un patiess prieks uzņemt tik daudz gudru, zinošu, aktīvu un atraktīvu bērnu. Lai jums šajā dienā izdodas sevi parādīt un pierādīt! Novēlu bites čaklumu, lāča drosmi un atcerēties, – lai gan uzvarēs viena komanda, ieguvēji būsiet jūs visi jau ar to vien, ka esat uz šejieni atbraukuši, kas nozīmē, ka jūs savā grupiņā esat paši, paši labākie. Jauku, radošu un interesantu jums dienu!" vēlēja Bērzpils pamatskolas direktore Ilona Stepāne. Uz Balvu novada Izglītības pārvaldes vadītājas vietnieces izglītības kvalitātes jomā Intas Kajvas jautājumiem, vai ir stilīgi būt gudram un vai pirmsskolas audzēkņi grib doties uz skolu, bērni atbildēja ar skaļu 'jā'. I.Kalva vēlēja bērniem degsmi – iegūt jaunas zināšanas – saglabāt visu mūžu, atgādinot, ka gudrajiem pieder pasaule, kā arī vēlēja veiksmi gan konkursā, gan dzīvē, iepazīt pasauli un būt laimīgiem. Arī Izglītības pārvaldes speciāliste Lija Bukovska konkursa dalībniekiem vēlēja veiksmi, aicinot klātesošos padomāt, ko nozīmē 'prātnieks', uz ko bērni atbildēja: "Gudrs; tāds, kurš domā."

Mazie prātnieki domāja, klausījās, atbildēja, lasīja un aktīvi darbojās komandās, atpazīstot augus, priekšmetus pēc to īpašībām, nosakot pulksteņa rādījumus un gadalaikus, sēklu paciņu garumu un platumu, pildot interaktīvo un citus uzdevumus. Ja uzdevumu kāda komanda veica ātrāk par atvēlēto laiku, tad bērni dalījās savā pieredzē un pārdomās, atbildot uz jautājumiem par konkrēto tēmu. Piemēram, uzdevumā par gadalaikiem viņi pastāstīja, kurš gadalaiks un kāpēc viņiem ir miljāks par citiem, ko viņi labprāt dara katrā no gadalaikiem. Pirmsskolas grupiņu audzēkņi arī labprāt atklāja, vai konkrētais uzdevums patika, vai nebija pārāk sarežģīts.

Bērnu sniegumu vērtēja Izglītības pārvaldes izveidota žūrija. Viseruditākie izrādījās Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" komanda, iegūstot visaugstāko punktu skaitu un titulu "Mazais prātnieks". Otra vieta ieguva Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" 2.komanda un 3.vietu – Rugāju vidusskolas pirmsskolas komanda.

Foto - A.Kirsanovs

Pazīst pulksteni. Bērni, tostarp mazie "Ežuki", prata iezīmēt pulksteņa rādītājus tā, kā bija norādīts tekstā.

Foto - A.Kirsanovs

Kur viņi dzīvo? Mazie bērzpilieši un citu komandu pārstāvji grupēja kukaiņu un dzīvnieku attēlus, norādot, kur tie dzīvo, piemēram, plavā vai mežā.

"Mācies pats!" Pie skolotājas Irīdas bērni, tostarp Rugāju vidusskolas pirmsskolas komandas meitenes, klausījās tekstu un pildīja uzdevumus planšetē.

Foto - A.Kirsanovs

Muris un Pifs. Šī gada konkursa tēma bija "Lauku sēta", tādēļ kaķis Muris un suns Pifs skolā, kas bija patīkami saposta un pavasarigi rotāta, viesmīligi sagaidīja ciemījus ar pašceptu maizīti un sieru, kā arī vadīja pasākumu. Bērzpils pamatskolas pirmsskolas grupas bērni priecēja klātesošos ar jaukiem priekšnesumiem.

Foto - A.Kirsanovs

Sameklē augu! Konkursa dalībnieki, arī Viļakas PII "Namiņš" audzēkņi atpazīna augus – zirņus, pupas, saulespuķes, sīpolus.

Foto - A.Kirsanovs

Atpazīst gadalaikus. Katram gadalaika attēlam atbilda viens teikums, ko mazajiem prātniekim, arī PII "Pilādzītis" 1.komandai, vajadzēja izlasīt un nolikt pie atbilstošā attēla. Piemēram, pie vasaras attēla bērni lika teikumu: "Saule silda, visi priecājas, spēlējas un sauļojas."

Foto - A.Kirsanovs

Lappusi sagatavoja A.Socka

Skolēnu mācību uzņēmumi

Apgūst pārdošanas mākslu

Irena Tušinska

8.martā Rīgā, tirdzniecības centrā "Domina Shopping", norisinājās biznesa izglītības programmas "Junior Achievement Latvia" (JAL) tirdziņš "Cits bazārs", kurā visas Latvijas skolēnu mācību uzņēmumi (SMU) piedāvāja pašu saražotās preces. Pārbaudit pārdošanas prasmes, iegūt jaunu pieredzi, kā arī salīdzināt savu un citu skolu audzēkņu veikumu uzņēmēdarbības jomā ieradās arī vairāki Balvu novada skolēnu mācību uzņēmumu pārstāvji.

Visjaunākie – visdedzīgākie tirgotāji

Balvu Valsts ģimnāziju (BVĢ) "Cītā bazārā" pārstāvēja trīs pamatskolas posma skolēnu mācību uzņēmumi. "Ozo Design", kas piedāvā elegantus dizaina traukus no zāgu skaidām, apvienojot ilgtspējību, inovāciju un estētiku, uzņēmums "Shatte", kas ražo telefona piekariņus, kaklarotas un auskarus, kā arī SMU "GV Fishing", kas piedāvā koka mānekļus – voblerus zivju makšķerēšanai. Turklat divi no šiem uzņēmumiem – "Ozo Design" un "GV Fishing" – nominācijā "Tehnoloģiskās inovācijas prece" ierindoja labāko Latvijas SMU piecīniekā. "Balvas pasniegšana notika kā "Oskara" ceremonija. Lai gan "Oskaru" mūsu komandas nedabūja, bet pirmajā piecīniekā tika," priečājas BVĢ dizaina un tehnoloģiju skolotāja GUNTA SALMANE, kura pamatskolas posmā vada pulciņu "Skolēnu mācību uzņēmums". G.Salmane uzsver, ka ne visiem Latvijas SMU bija iespēja piedalīties vērienīgajā pasākumā: "Pieteicās 450 SMU, bet ūrija dalībai atlasīja tikai 270. Starp tiem bija arī visi trīs manu audzēkņu uzņēmumi."

Kamēr bērni tirgojās, skolotāji piedalījās tīklošanās pasākumā, iepazīstoties viens ar otru un pārrunājot aktualitātes. Viņiem bija iespēja arī apskatīt visus SMU stendus un ar anketas palīdzību tos novērtēt. "Bērni ir ļoti radoši. Vidusskolu audzēkņi vairāk bija tendēti uz tehnoloģiju pielietojumu, dažadiem IT risinājumiem un precēm sociāli neaizsargātajām iedzīvotāju grupām. ļoti priecājos par vismazākajiem – 3., 4., 5.klašu bērniem. Apbrīnoju dedzību, ar kādu viņi piedāvāja savas vienkāršas preces – ziepītes, rotas vai rotāļlietas," priečājas G.Salmane. Skolotāja uzsver, ka programmas mērķis ir jaunas uzņēmēju paaudzes izglītošana, mācību procesā sasaistot teoriju ar praksi: "Bērni ne tikai izgatavo preci, bet nenovērtējama ir arī dalība šados tirgos, kuros viņi sastopas ar istiem lielveikala pircējiem. Bērnam ir jāmāk uzrunāt un komunicēt ar šiem pircējiem un pārdot savu preci." Iesāstoties apmācību programmā, skolēni iepazīst visu uzņēmēdarbības ciklu. "Gada sākumā viņi nodibina uzņēmumu, iesniedz pieteikumu ar savu biznesa ideju JAL. Ja to apstiprina, viņiem izsniedz skolēnu mācību uzņēmuma reģistrācijas aplieci ar atļauju tirgoties. Gada laikā bērni ražo vai attīsta preci vai pakalpojumu, domā, kā to reklamēt, piedalās gan lielajos, gan reģionālajos gadatirgos. Maijā skolēni sniedz pieteikumu savu uzņēmuma likvidēšanai, jo priekšā ir vasaras brīvlaiks. Cikls ir noslēdzies. Taču nākamajā gadā viņi drīkst no jauna dibināt uzņēmumu, vai nu attīstot to pašu ideju, vai radot jaunu," skaidro G.Salmane.

Iedvesmojas no saviem hobijiem

Viena no divām uzņēmuma "Shatte" dibinātājām – BVĢ 7.klases audzēkne ANASTASIJA SOKOLA – atklāj, ka biznesa ideja partnerēm radās pirms kāda laika, bet darboties tieši rotu un aksesuāru jomā abas iedvesmoja pērn absolvētāja mākslas skolā iegūtās zināšanas: "Mums pašām patīk nēsāt rotaslietas. Gribējām izgatavot tādas, kas patiktu ne tikai mums, bet arī citiem." Meitenes stāsta, ka rotu darināšanā izmanto pašsacietējošo mālu, akrila krāsu, pērlītes un citus materiālus. Savukārt "Cītā bazārā" viņām nepaveicās ar stenda atrašanās vietu, – uzskata jaunās uzņēmējas. Anastasijs apgalvo, ka tirgoties bija interesanti, īpaši tādēļ, ka tā bija viņu pirmā pieredze šajā jomā: "Bija interesanti parunāties ar pircējiem, uzzināt, ko viņi domā par mūsu preci. Mums pat piedāvāja jaunas idejas, piemēram, ražot arī klipšus." Jaunietes vēl nav izlēmušas, vai nākamgad turpinās idejas attīstību, taču apgūt zināšanas biznesa jomā bija noderīgi: "Gribējām uzzināt, kā viss notiek, un pamēģināt, kā ir pārdot savu preci."

BVĢ 9.klases skolnieks GUNDARS SALMANIS, kurš kopā ar jaunāko brāli VIESTURU "Cītā bazārā" tirgoja pašu darinātos koka zivju mānekļus – voblerus, iedvesmojās no savas hobija – makšķerēšanas. Attīstīt pirms kāda laika tapušo ieceri izdevās, pateicoties tēta galdniecības uzņēmumā pieejamajiem

BVG jaunie uzņēmēji. 8.martā JAL aktivitātē "Cītā bazārs" Rīgā BVĢ pārstāvēja trīs skolēnu mācību uzņēmumi – "Shatte" (Anastasija Sokola, Meldra Supe), "Ozo Design" (Megija un Andris Ozoliņi), un "GV Fishing" (Viesturs un Gundars Salmaņi). Skolēnus atbalstīja viņu skolotāja Gunta Salmane.

darbgaldiem. Gundars stāsta, – lai arī tirdziņā bija maz apmeklētāju, dažas preces izdevās pārdot. Taču visvairāk iepriecināja, ka viņu uzņēmums iekļuva pirmajā piecīniekā nominācijā "Tehnoloģiskās inovācijas prece". "Patiensībā mēs nojautām, ka tas varētu notikt, jo ūrija pie mūsu stenda pienāca vairākas reizes," apgalvo Gundars. Viņš atklāj, ka savu preci regulāri izmēģina praksē, jo ir aizrautīgs makšķernieks. Tas ļauj saprast, ko vēl varētu uzlabot. Arī skolēnu pavasara brīvlaika nedēļu puisis veltīja sava hobijam.

BVĢ 8.klases audzēknis ANDRIS OZOLIŅŠ kopā ar māsu MEGIJU nolēma dibināt ģimenes uzņēmumu, kurā ražo šobrīd pieprasītu ekoloģisku un ilgtspējīgu preci. Par izejmateriālu noderēja mēbeļu ražotāja rūpnieciskie atkritumi – skaidas. Puisis nosprieda, ka tā vietā, lai, skaidas saderzinot, radītu zaudējumus dabai, labāk no tām kaut ko izgatavot. Sajaucot skaidas ar koka līmi un miltu klīsteri, abi ar māsu izveidoja dekoratīvas bļodiņas. Pēc nedēļas nožuvušos traukus pārkājot ar ekolaku un izdekorējot, izdevās glīta un diezgan pieprasīta prece, kuras popularizēšanai jaunie uzņēmēji izveidojuši pat savu mājaslapu. Rīgas tirdziņā viņiem veicās labi. Vislielākais pieprasījums bijis pēc maza izmēra bļodiņām – gan appleznotām, gan vienkāršām. Izdevās pārdot arī kaklarotu, kuras veidošanā izmantotas skaidas. Tirdziņā gūtie panākumi iedvesmojuši jaunos uzņēmējus turpināt uzņēmuma attīstību arī nākamajā mācību gada.

Atlaša ziedi Sieviešu dienā

Viljakas vidusskolu tirdziņā pārstāvēja SMU "Flora", kurā darbojas divi uzņēmīgi 12.klases audzēkņi – KRISTERS BĀBĀNS un RAIVITA RAGINSKA. Jaunieši pircējiem piedāvāja no atlāsa lentām izgatavotas ziedu kompozīcijas.

Raivita uzskata, ka šī bija unikāla iespēja ne tikai pilnveidot pārdošanas prasmes, bet arī satikt citus jaunos uzņēmējus, uzklasīt pieredzējušus mentorus un izjust īstu uzņēmēdarbības garu. Raivita atklāj, ka nodibināt uzņēmumu kopā ar Kristeru nolēma, jo abi draudzējas kopš mazotnes. Arī uzņēmumā viņi pienākumus nedala, bet dara visu kopā. Ideja ražot ziedus no atlāsa lentēm radās kopīgos meklējumos. "Biju redzējusi, ka citi izgatavo ziedus no kreppapīra vai citiem materiāliem. Manuprāt, tā ir oriģināla dāvana, jo šie ziedi nenovīst. Sākumā arī mēs tos izgatavojām no papīra, bet tad sapratām, ka pircējiem labāk patīk ziedi no atlāsa lentām," skaidro Raivita.

Par to, ka šī prece pircējiem patīk, jaunie uzņēmēji pārliecinājās jau 13.februārī SMU tirdziņā Gulbenē: "Tur pārdevām visu produkciju. Tuvojās Valentīndiena, tāpēc mūsu darinājumi bija pieprasīti." Savukārt t/c "Domina" viljācēniem mazliet nepaveicās ar stenda izvietojumu, jo pircēju pieplūdums bija mazs. Neskatoties uz to, Raivita apmierināta ar dalību šajā aktivitātē. Viņa atklāj, ka darbošanās skolēnu uzņēmumā sniegusi pieredzi, kas varētu noderēt nākotnē, jo šajā programmā jaunieši apgūst uzņēmēdarbību no pašiem pirmsākumiem līdz pat uzņēmuma likvidācijai. Savukārt, absolvējot vidusskolu, būs saņemts arī JAL biznesa apmācības sertifikāts. "Šajā programmā gūstu jaunu pieredzi. Piemēram, "Cītā

Interesēs makšķerniekiem. SMU "GV Fishing" dibinātāji Viesturs un Gundars Salmaņi pircējiem piedāvāja pašu ražotus koka mānekļus – voblerus zivju makšķerēšanai.

8.martam atbilstoša prece.

"Cītā bazārā" Raivita un Kristers stiprā dzimuma pārstāvjiem piedāvāja preci, ar ko iepriecināt savas dāmas – koši sarkanas atlāsa rozes. Kristers un Raivita uzņēmumu vada draudzīgi. "Visu darām kopā, pienākumus nedalām. Varbūt daži būs pārsteigtī, bet arī ziedus izgatavojam un biznesa atskaites rakstām abi kopā," apgalvo Raivita.

bazārā" nevarējām vienkārši izlikt preci un gaidīt, kad to nopirks. Klienti bija jāpiesaista, jākomunicē ar viņiem, jāizraisa interese par savu produktu," skaidro jaunietes, piebilstot, ka aizraujas ar rokdarbiem un ir lieliski, ja bonusā vēl var arī nopelnīt.

Foto - no personīgā archīva

Foto - no personīgā archīva

Foto - no personīgā archīva

Lasa dzeju un prozu

Ar prieku piedalās konkursos

Marta sākumā Balvu sākumskolā notika novada skatuves runas konkurss, kurā dalīnieki runāja vienu dzejas un vienu prozas darbu.

Konkursa otrā kārtā notiks 3.aprīlī Alūksnes Bērnu un jauniešu centrā, kur Balvu novadu pārstāvēs Helēna Slišāne (Baltinavas vidusskola), Jānis Arulis (Tilžas pamatskola), Estere Marta Mērniece, Paula Jaunzeikare, Hugo Ušackis (Balvu sākumskola) un Balvu Valsts ģimnāzijas 8.a klases skolniece EGITA OZOLINA, kuru šoreiz aicinājām uz nelielu interviju.

Vai es iepriekšējos mācību gados? Kādi bija rezultāti?

– Skatuves runas konkursos iepriekš piedalījos, kad mācījos Balvu sākumskolā no 1. līdz 6.klasei. Pēdējie augstākie vērtējumi man bija 5.klasē – 2.pakāpe un 6.klasē – 1.pakāpe. Šogad bija visaugstākais sasniegums skatuves runas konkursā, kad ieguvu augstāko pakāpi.

Kādu autoru darbus vai fragmentus runāji šogad skatuves runas konkursā? Vai biji uztraukusies?

– Šajā konkursā uzstājos ar Mārtiņu Freimaņa dzejoli "Tā reize" un Gundegas Repšes prozas fragmentu no grāmatas "Alvas kliedziens". Uztraukums bija minimāls, jo tekstu biju iemācījusies jau laikus. Ľoti daudz mēģināju gan skolā, gan mājās, tāpēc uztraukumam nebija pamata. Dzejoli ar mamma kopā meklējām Balvu Bērnu bibliotēkā, bet skolotāja Aija Dvinska ieteica meklēt prozu G.Repšes grāmatā "Alvas kliedziens". Fragmentu, kas atbilst manai identitātei, no šīs grāmatas palīdzēja izvēlēties mamma. Konkursam sagatavoties man palīdzēja skolotāja Aija Dvinska, daudz palīdzēja arī mamma.

Kā vērtē šī konkursa rezultātu, biji priecīga par ūzrijas vērtējumu?

– Šī konkursa rezultātu vērtēju pozitīvi, par ūzrijas vērtējumu esmu ļoti priecīga un domāju, ka tas ir pelnīti, kā arī priecājos par pārējiem dalīniekiem. Gatavojoties 2.kārtai, kas notiks Alūksnē, atslābt nedrikst. Jaunu neko nemācišos, bet jāpiestrādā vēl nedaudz pie izrunas un runas tempa.

Labprāt piedalies konkursos? Vai brīvajā laikā lasi grāmatas, skaties filmas un teātra izrādes?

– Konkursos piedalos ar lielāko prieku, jo iegūstu jaunu pieredzi un zināšanas. Esmu piedalījusies "Tautasdziesmu maratonā", "Lasīšanas konkursos" un 2022.gadā "Vislatvijas jaunrades darbu konkursā", kur 5.–7.klašu grupā ieguvu 2.vietu.

Brīvajā laikā skatos gan filmas, gan esmu apmeklējusi teātri. Ľoti patīk latviešu režisoru, piemēram, Jāņa Streiča filmas. Pēdējā no latviešu filmām, kas man ļoti patika un noskatījos pat vairākas reizes, ir Dz.Dreiburga vēsturisko spēlfilmu "Dvēseļu putenis". Sākumskolā vairāk lasīju fantāzijas literatūru, ļoti patika zviedru rakstnieces K.Olsones darbi. Šobrīd vairāk lasu grāmatas angļu valodā, iecienītākās autores ir C.Hoover un A.Huang.

Kādos pulciņos piedalies, par ko vēl interesējies brīvajā laikā? Kā pavadiji brīvdienu nedēļu?

– Skolā apmeklēju volejbola pulciņu, kā arī dejoju tautu dejas jau kopš divu gadu vecuma, pašlaik dejoju Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopā "Rika". Šīs pavasara brīvdienas pavadiju Balvos, izbaudīju pirmās siltās pavasara dienas, pārvarā pastāigojos pa pilsētu ar draugiem.

Vai jau esī domājusi, kādu profesiju vēlētos apgūt?

– Jau kopš bērnudārza laika mani interesē cilvēku anatomija. 5.klasē par savu skolas sakrāto naudu nopirku pat enciklopēdiju "Cilvēka ķermenis". Iespējams, nākotni saistīšu ar medicīnu vai farmāciju.

Egita. Viens no jaunietes valaspriekiem ir ceļošana kopā ar ģimeni, ar mamma viņa ir pabījusi arī citās valstīs.

Foto - no personīgā arhīva

Ar māsu un vecākiem. Kristaps no sporta veidiem vairāk laika velta basketbola treniņiem un spēlēm, savukārt viņa māsa Viktorija nodarbojas ar vieglatlētiku. "Ģimene mūs ļoti atbalsta. Tētis, piemēram, dod padomus, kā labāk trenēties, mamma palīdz morāli – pasaka labus vārdus, iedrošina nepadoties, bet cīnīties tālāk. Vecāki un vecvečāki ir bijuši daudzās spēlēs skatīties, kā spēleju," atklāj Kristaps.

Foto - no personīgā arhīva

Trenējas un spēlē basketbolu

Sports attīsta spēku un izturību

Foto - no personīgā arhīva

Ar tēti. "Tētis mani ļoti atbalsta, jo pats sporto un iesaka, kā labāk trenēties. Ar tēti spēlējam arī militārās simulācijas spēli, kas attīsta taktiskās iemaņas, spēku, uzlabo izturību," atzīst Kristaps.

profesiju vēlies apgūt?

– Nākamgad plānoju mācīties Rugāju vidusskolā, jo negribas nekur tālu doties uz kādu tehnikumu vai citu mācību iestādi. Man patīk, ka skola nav tālu no mājām, jo pēc mācību stundām varu būt kopā ar ģimeni. Nākotnē plānoju iestāties armijā, interesē lietas, kas saistītas ar ekipējumu, mežu, saistīšu dzīvi ar bruņotajiem spēkiem. Interesi par vēsturi un militārām lietām esmu mantojis no opja, jo viņam senliet kolekcijā ir daudz vēsturisku un militāru priekšmetu.

Ar kādām domām gaidi eksāmenu laiku? Vai ir pārliecība, ka būs labi rezultāti?

– Eksāmenus gaidu ar nelielām bailēm un uztraukumu, jo, protams, tas ir liels un atbildīgs darbs. Palikt skolā uz otru gadu es galīgi negribu. Centīos un domāju, ka viss būs labi.

Kā pavadīsi vasaru?

– Atpūšoties, arī basketbola treniņi notiks, tāpēc trenēšos un noteikti palīdzēšu vecvečākiem saimniecības darbos.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Lappusē "Jūs jautājat, mēs atbildam" ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv, zvaniet 29360850, 645 22126.
Mēs centīsimies noskaidrot!

Vai ienākumu deklarācijas iesniegšanai var izmantot viedtālruņa aplikāciju?

"Pirms kāda laika izlasīju, ka VID lietotnē "Attaisnotie izdevumi" ir tehniskas problēmas, tādēļ to pagaidām labāk neizmantot. Vai šīs problēmas ir noverstas un kad varēs izmantot šo lietotni?" jautā lasītāja.

Valsts ieņēmumu dienestā (VID) norāda, ka, pievienojot čekus par attaisnotajiem izdevumiem, lai saņemtu nodokļu atmaksu, neiesaka izmantot lietotni "Attaisnotie izdevumi", kas vairs nav pieejama lejupielādei, bet kādam varētu būt saglabājusies viedtālruni. VID aicina tā vietā izmantot elektroniskās deklarešanas sistēmu (EDS), kur čekus var pievienot arī no telefona.

Iepriekš ar problēmām lietotnē "Attaisnotie izdevumi" saskārās "Android" operētāsistēmu lietotāji, kamēr "iPhone" īpašniekiem lietotne turpināja darboties, tomēr VID vēstī, ka jau pērn nolemts neieguldīt līdzekļus šajā rīkā, tāpēc neiesaka lietotni izmantot pat tad, ja kādam tā saglabājusies telefonā, jo, visticamāk, čeki tad nenonāks EDS. Tā vietā šogad sāksies darbs pie jaunas un mūsdienīgākas lietotnes izveides. Iecerēts, ka tā būs funkciju ziņā plašāka – varēs ne tikai pievienot čekus, bet saņemt arī citus populārākos VID pakalpojumus. To var izdarīt arī no telefona – telefonā, nospiežot pogu "Izvēlēties failu", iespējams pievienot gan jau iepriekšnofotografētu čeku, gannofotografēt to pievienošanas laikā. Tādējādi pats dokuments un tā apraksts nonāk VID elektroniskās deklarešanas sistēmā un glabājas tur līdz brīdim, kad cilvēks izlej iesniegt gada ienākumu deklarāciju. Tad atliek tikai tos pievienot deklarācijai no "čeku krātuvēs" un iesniegt deklarāciju.

VID aicina cilvēkus ārstniecības iestādēs izvēlēties e-kvītis – ja pacients rakstiski piekrit, tad ārstniecības iestāde pati e-kvītis datus nodod VID. Tādā gadījumā cilvēkam, aizpildot gada ienākumu deklarāciju, kvīt par šiem izdevumiem pašam nav jāpievieno, jo tā jau deklarācijai ir pievienota automātiski. Valsts ieņēmumu dienestā norādīja: "Iedzīvotājiem e-kvītis vienkāršo un pāatrīna gada ienākumu deklarācijas aizpildīšanu, jo dati par konkrētajiem ārstniecības izdevumiem ir nosūtīti VID un automātiski parādās deklarācijā – cilvēkam pašam tie vairs nav jāievada. Atšķirībā no papīra čekiem, e-kvītis neizbalo un nepazūd."

Kur un kā suniem noteikt antivielas pret Laima slimības ierosinātāju?

"Nesen televīzijā kādā ziņu raidījumā dzirdēju, ka martā suniem būs iespēja nodot bezmaksas analīzes, lai noteikt antivielas pret Laima slimības ierosinātāju. Tā kā mums mājās ir pat divi četrkājainie mīluļi, labprāt izmantotu šo iespēju. Bet kas un kā jādara?" jautā lasītāja.

Patiešām visā Latvijā no 17.marta Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "Bior" laboratorijā būs iespējams suniem bez maksas noteikt antivielas pret boreliozei jeb Laimas slimības ierosinātāju, liecina dienesta publiskotā informācija. PVD atzīmē, ka bezmaksas analīzes, kuras parasti maksā vairāk nekā 40 eiro, tiks veiktas Eiropas Savienības finansētajā projektā "One Health 4 Surveillance", kura galvenais mērķis ir izveidot jaunus un paplašināt esošos zoonotisko slimību uzraudzības pasākumus. Paraugs projektam var iesūtīt no visiem Latvijas suniem.

Dienests paraugs iesūtīt īpaši aicina sunu īpašniekus un veterinarstus, ja sunim novēro boreliozes klīniskās pazīmes – drudzi, apetites zudumu, sāpīgas vai pietūkušas locītavas, klibumu, pietūkušus limfmezglus un letargiju, kā arī no suniem, kuri dzīvo vai bieži uzturas ērču sastopamās vietas.

PVD, nododot paraugs analizēm, lūdz ievērot, ka izmeklējumam derīgu sunu asins serumu nogādā laboratorijā Rīgā, Lejupes ielā, vai arī jebkurā "Bior" reģionālajā paraugu pieņemšanas punktā. Balvos šis punkts atrodas Bērzpils ielā 62, (mob. 28650311; 28669303).

Pavadrakstā jānorāda suna dzīvesvietas adrese, norādot pagasta vai pilsētas nosaukumu. Tāpat jānorāda, vai sunim novērotas boreliozes klīniskās pazīmes, parauga ķemšanas datums, izmeklēšanas mērķis – "projektam "OH4Surveillance""", kā arī e-pasta adresi, uz kuru nosūtīt izmeklējuma rezultātus. Piedāvājums šogad ir spēkā, līdz tiks sasniegts projektam nepieciešamais sunu asins serumu paraugu skaits –100.

Kad sēt puķes un citus augus?

"Gribētu iesēt vasaras puķes, bet nezinu, kāda temperatūra istabā tām būtu piemērota, lai ātrāk sadīgtu. Varbūt varat ieteikt, kad labāk sēt?" jautāja laikraksta lasītāja.

Plašsaziņas līdzekļos pieejamā informācija liecina, ka dažādiem augiem ir atšķirīgas temperatūras prasības ne tikai augšanai, bet arī sēklu dīgšanai. Nodrošinot optimālu temperatūru, sēklas sadīgst ātri un vienmērīgi. Jāņem vērā augsnes temperatūra, kur atrodas sēklas, nevis apkārtējais gaiss. Protams, optimālo temperatūru augsnei vieglāk nodrošināt, audzējot dēstus telpās, nekā ar tiešo sēju uz lauka. Aukstumizturīgu dārzeņu sēklas (salātu, kāpostu) dīgst jau pie dažu grādu temperatūras, bet siltumprasīgiem (tomātiem, baklažāniem un paprikai) vajag vismaz 16–18°C. Tomēr pie minimālās temperatūras dīgšana var ievērojami aizkavēties. Tāpat jāuzmanās, lai būtiski (par 4–5 grādiem) netiku pārsniegta optimālā dīgšanas temperatūra, kas var samazināt dīgtspēju. Dīgšanas laikā sēklām jābūt mitrām. Augsnei nevajadzētu izžūt vai būt par slapju, jo abos gadījumos tas negatīvi ietekmē dīgšanu.

Par ko liecina statistika?

"Lasīju, ka vairāk nekā 80% seksuālo noziegumu pret bērniem sākas tieši sociālajos tīklīs, tāpēc bērnu drošība digitālajā vidē joprojām ir viens no aktuālākajiem izaicinājumiem. Internets sniedz neierobežotas iespējas informācijas apmaiņai, izklaidei un saziņai, taču vienlaikus tas kļūst arī par vietu, kur bērni visbiežāk sastopas ar emocionālu un fizisku apdraudējumu. Kādi ir šobrīd situāciju valsti?" jautā trīs bērnu māmiņa.

Atbalsta tālruņa noziegumos cietušajiem 116006 vadītāja Santa Laimiņa-Rubene informē, – statistikas dati liecina, ka 89% bērnu vecumā no 9 līdz 16 gadiem ir reģistrēti vismaz vienā sociālajā tīklā, un vairāk nekā puse no viņiem savus profilus atstāj publiski pieejamus: "Tas nozīmē, ka bērni kļūst par vieglu mērķi krāpniekiem, kiberbulīgiem un ciemiem noziedzniekiem, kuri izmanto interneta vidi savīgiem nolūkiem. Statistikas dati liecina, ka 40% bērnu vecumā no 9 līdz 14 gadiem ir sarakstījušies ar svešiniekim, 53% no viņiem izpauduši savu telefona numuru un 11% no tiem pat satikušies klātienē. Turklāt pagājušajā gadā Latvijā Bērnu uzticības tālrunis 116111 saņēma 315 ziņojumus par noziegumiem internetā pret bērniem. Diemžēl digitālajā vidē pastāv dažādi noziegumu veidi, kas nopietni apdraud bērnu drošību un labklājību. Viens no izplatītākajiem riskiem ir pavedināšana internetā jeb grūmings – manipulācijas process, kurā pieaugušais uzsāk saraksti ar bērnu, cenšoties izveidot uzticību un emocionālu saikni. Sākotnēji sarunas var šķist nevainīgas, taču pakāpeniski tās pāraug personīgu

noslēpumu dalīšanā, fotografiju apmaiņā un pat fiziska kontakta mēģinājumos. Tāpat izplatīta problēma ir kiberbulīgs, kas var izpausties kā draudi, apmelošana, privātu attēlu izplatīšana vai bērna publiska pazemošana tiešsaistē, visbiežāk sociālajos tīklīs. Šāda veida uzbrukumi var atstāt nopietnas emocionālas sekas un ietekmēt bērna psiholoģisko labsajūtu. Svarīga tiešsaistes noziegumu sastāvdaļa ir cietušā izolēšana – bērns tiek pieradināts uztvert attiecības ar noziedznieku kā noslēpumu. Cietušajam tiek iestāstīts: "Neviens par to nedrīkst zināt, tā ir mūsu īpašā draudzība." Visbiežāk šajā procesā bērns pakāpeniski attālinās no ģimenes un draugiem, jo pavedinātājs veicina sajūtu, ka tikai viņš ir tas, kurš bērnu patiesi saprot un atbalsta. Šādas taktikas mērķis ir radīt pilnīgu emocionālu atkarību, kas ļauj noziedzniekiem vēl vairāk kontrolēt bērna rīcību. Lai pasargātu bērus no tiešsaistes apdraudējumiem, būtiski ir veidot atklātu komunikāciju un izglītot viņus par drošības jautājumiem. Vecākiem ieteicams izmantot privātuma iestatījumus un vecāku kontroles rīkus, lai ierobežotu bērna piekļuvi nepiemērotam saturam. Svarīgi ir arī atgādināt bērniem par atbilstīgu rīcību tiešsaistē – neizpaust privātus datus un neiesaistīties sarunās ar nepazīstamām personām. Ja bērns ir saskāries ar apdraudējumu internetā, nekavējoties jāziņo Bērnu uzticības tālrunim 116111 vai platformai drossinternets.lv. Palīdzību iespējams saņemt arī krīžu un konsultācijas centrā "Skalbes", centrā "Dardedze" vai vēršoties Valsts policijā, zvanot uz 110. Papildu iespējams pārbaudīt savu draudzību, aizpildot tiešsaistes testu vietnē – <https://sos.drossinternets.lv/>

Mūspusē jaunas iespējas

Tagad mums būs pašiem sava PEP mamma

Mamas loma un pārmaiņas, ko dzīvē ienes bērniņa ienākšana ģimenē, ir ļoti pamatīgas. Lai kā gribētos, lai viss paliek kā iepriekš, maināmies mēs, attiecības ar apkārtējiem, ikdiens ritms, prioritātes un plāni. Teiciens, ka bērns sagriež dzīvi kājām gaisā, patiesām atbilst patiesībai. Bet ko darīt brīdī, kad iestājies apjukums un stress? Atbildi uz šo jautājumu zina balveniete INGA BUKŠA, kura kļuvusi par pirmo PEP mammu mūspusē.

Inga stāsta, ka domas par jaunām iespējām dzīvē radās pirms trīs ar pusi gadiem, kad visi piedzīvojām saspringto kovida laiku ar ierobežojumiem, liegumiem un neziņu. Arī viņai tas bija stresa pilns periods. "Šogad aprit 25 gadi, kopš strādāju skolā par skolotāju. Tas ir darbs, kas man ļoti patīk un sagādā prieku, bet tieši tajā laikā vienā brīdī sevi pieķeru pie domas, – ja nu manas skolas gaitas beidzas, kas ir tas, ko es vēl varētu un vēlētos darīt? Kas man interesētu, kur varētu ieguldīties? Un tad sarunā ar vecāko meitu uzzināju, ka Latvijā ir tādas dūlas un PEP mammas. Līdz tam neko tādu pat dzirdējusi nebiju," atklāj balveniete. Pakāpeniski Inga sāka par to interesēties, meklēt iespējas, līdz pieņēma lēmumu sākt studēt, lai sev atklātu jaunus apvāršņus un pamēģinātu kaut ko jaunu. Tas bija īsts izaicinājums.

Pēc pirmā kurga – izvēle

Inga noskaidroja, ka Latvijā ir tikai viena šāda veida skola – ģimenes psiholoģijas centrs "Līna", kuru vada tā dibinātāja, sertificēta psihoterapijas speciāliste Vita Kalniņa. Balveniete stāsta, ka pandēmijas dēļ mācības pirmajā kursā visiem notika attālināti un zinības kopā apguva gan dūlas, gan PEP mammas. "Tas bija ievadkurss, kurā mācījāmies psiholoģiskos aspektus par grūtniecības, dzemdiķu, pēcdzemdiķu aprūpi. Apguvām ne tikai psiholoģisko pusī, bet arī praktiskas atbalsta metodes topošajiem un jaunajiem vecākiem. Pārstrādājām arī savu personīgo pieredzi un gatavojāmies pieņemt lēmumu, jo pēc 1.kursa vajadzēja izšķirties, kurā virzienā gribu doties – kļūt par dūlu vai PEP mammu. Vēlos piebilst, ka dūla ir speciāli apmācīta atbalsta persona, kura sniedz emocionālu, fizisku un informatīvu atbalstu sievietei grūtniecības, dzemdiķu un pēcdzemdiķu periodā pirmajās nedēļās. Savukārt PEP mamma rūpējas par sievietes vai ģimenes emocionālo labsajūtu pēc dzemdiķiem. Burti PEP nozīmē – pirmā emocionālā palidzība māmiņām, kurām ir mazulīši no dzimšanas līdz pat 4.bērna dzimšanas dienai," skaidro Inga. 1.kursa beigās viņa pieņēma lēmumu tomēr būt par PEP mammu, un tam bija vairāki iemesli. Pie mēram, esot dūlai, daudz grūtāk saplānot savu laiku. Tas nekas, ka zināms aptuvenais dzemdiķu laiks, taču dūlai jebkurā laikā jābūt sasniedzamai un gatavai būt klāt jaunajai māmiņai. Līdz ar to grūtāk saplānot savu privāto dzīvi, ikdienu, darba pienākumus, intereses un kopā būšanu

ar savu ģimeni. "Un vēl esmu sajūsmā par maziem bērniem, harmonisku attiecību veidošanos starp vecākiem un bērniem. Šie bija galvenie aspekti, kādēļ izlēmu par labu PEP mammai. Tad tikai atlika turpināt mācības. 2. un 3.kursā tās notiek klātienē Rīgā, pagājušogad braucu katru otro pirmdienu, šobrīd – reizi mēnesī divas dienas. Turpinu apgūt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas PEP mammais darbā. Prakses ietvaros varu veikt arī praktisko darbu ar ģimenēm, sniedzot konsultācijas un atbalstu," skaidro jaunā speciāliste. Šobrīd Ingai ir regulāras un ilgstošas sadarbības ar divām jaunajām māmiņām, no kurām viena dzīvo Balvos, otra – Gulbenē. Viņa atzīst, ka mūspusē PEP mamma ir jauninājums, mazpāzīstama profesija, tāpēc svarīgi vairāk runāt un stāstīt par šo iespēju. "Sākotnējais nosaukums, pēc kā mūs atpazīst, ir PEP mamma, bet šogad tika pārveidots nosaukums, un tagad esam iekļautas arī profesiju klasifikatorā. Oficiāli skaitāmies vecāku emocionālā atbalsta speciālistes. Tas ir jauninājums, ar kuru lepojamies un par ko priecājamies. Priecē arī tas, ka ģimenes psiholoģijas centrs "Līna" ir akreditēta izglītības iestāde," atzīst balveniete.

Vispirms jāsaprot problēma

Kādos gadījumos māmiņai meklēt PEP mammas palidzību? Inga skaidro, – pirmkārt, ja viņai ir mazulis vecumposmā no dzimšanas līdz ceturtajai dzimšanas dienai. Otrkārt, ja ir kādas raizes, grūtības, vēlme pēc atbalstošas sarunas par dzemdību pieredzi, attiecību veidošanu ar mazulīti, emocijām vai arī ar kāda praktiska risinājuma meklēšanu, kas saistīta ar bērniņu, piemēram, pārmērīga raudāšana, miegs, zīdišana. “Faktiski tā var būt jebkura problēma, kas jauno māmiņu satrauc audzināšanas un attiecību veidošanas procesā. PEP mamma ir kā draudzīgs un uzticams sabiedrotais ģimenei, kas palīdz ar atbalstošu sarunu, iedrošinājumu, emocionālu palīdzību, lai veidotu prieka pilnas attiecības ar bērnu. Mūsdienās pieejamās informācijas daudzums ir Joti liels, bet, kad māmiņa nokļūst reālā situācijā, nereti rodas apjukums, grūti saprast, ko un kā darīt. Tāpēc ir svarīgi, ka blakus ir sarunu biedrs, kurš gatavs mammu uzklausīt, atbalstīt, iedrošināt un caur sarunu nonākt līdz risinājumam. Atkārtošos, ka vispirms sievietei jāsaprot, kas viņu visvairāk uztrauc, kas ir tā problēma, kuras risinājums ir aktuāls, kas būtu vēlamās pārmainas un uzlabojumi ” teic balveniete.

Svarīga uzticēšanās un drošības sajūta

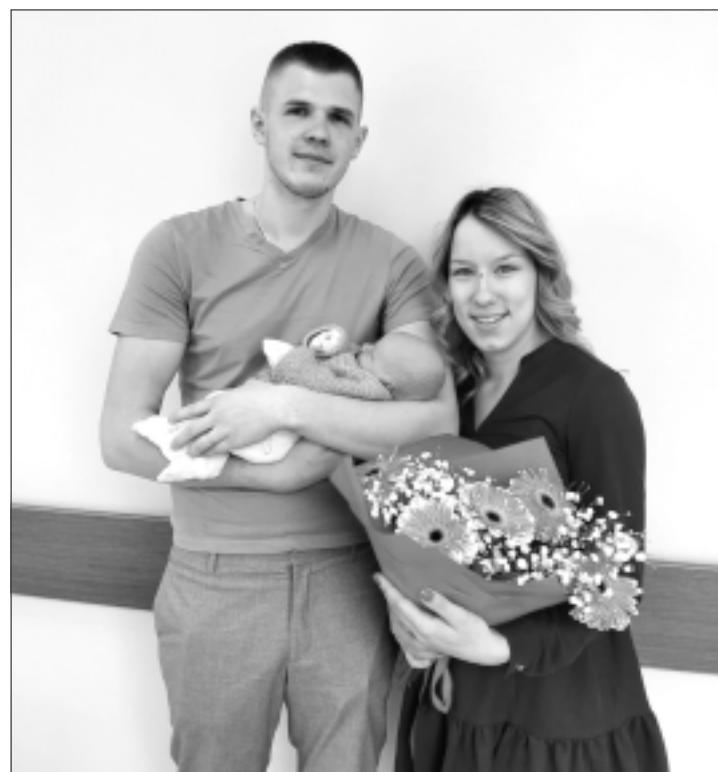
Inga stāsta, ka parasti konsultācijas notiek pie māmiņas mājās – viņas ierastajā vidē, lai var labāk izprast ģimenes ikdienu, apstākļus, vecāku mijiedarbību ar mazuli, piedāvājot individuālu risinājumu. Taču tas nebūt nav vienīgais veids, jo konsultācija iespējama arī citos vecākiem ērtos veidos, pie-mēram, attalīnāta konsultācija videozvana. Ja jaunā māmiņa nav gatava uzreiz aicināt speciālistu pie sevis mājās, var satikties,

Gatava sniegt emocionālu un praktisku atbalstu. Viens no obligātajiem nosacījumiem, lai mācītos par PEP mammu, ir tāds, ka sievietei jābūt vismaz vienam savam bērniņam. Inga Bukša šim kritērijam atbilst, jo izaudzinājusi divas meitas un nu iau kļuvusi arī par omīti mazdēlinam.

kādā pastaigā, iepazīties, lai rastos drošības sajūta. "Tas jau nav nemaz tik vienkārši – atvērties un uzticītēs nepazīstamam cilvēkam. Tādēļ vispirms jāsak ar iepazišanos. Protams, arī tēti var iesaistīties šajā procesā, jo ne velti profesija skan – vecāku emocionālā atbalsta speciālists. Abi vecāki var būt klāt un iesaistīties, un tas arī būtu pats labākais, ja ir ieinteresēti un grib piedalīties problēmas risinājumā abi. Patiesībā māmiņas būšana ir vienreizēji skaista pieredze, bet ar savām grūtībām un izaicinājumiem, kas prasa lielus iekšējos resursus. Šobrīd, kamēr vēl mācos pēdējā – 3.profesionālajā – kursā, līdz rudenim ir pieejamas bezmaksas konsultācijas, tādēļ priecāšos, ja kāda māmiņa vēlēsies izmantot šo iespēju. Tas būs vērtīgi arī man pašai," atzīst PEP mamma apmācībā, ībalvenīte Inga Būkša.

Jaundzimušie

Vienprātīgi nolemj, ka dēlu sauks par Miķeli. 1.martā pulksten 12.04 ģimenes dzemīdībās pasaulē nāca puika. Svars – 3,600kg, garums 56cm. Puisēna vecākiem Zanei Patrīcijai un Mārtiņam Viniem no Gulbenes šis ir pirmsais bērniņš. “Pašos grūtniecības pirmsākumos mums ar vīru šķita, ka gaidām meitīnu, taču vienā no pirmajām ultrasonogrāfijas pārbaudēm uzzinājām, ka tomēr būsim vecāki puikam. Protams, bijām priečīgi arī par šo faktu,” atklāj Zane. Viņa stāsta, ka pēc dēļiņa nākšanas pasaulē abi ar Mārtiņu jaundzīmušajam devuši skaistu un stipru latviešu vārdu – Miķelis. Izrādās, vārda došanā aktīvi iesaistījusies arī vīra vecmamma, kura saukusī vārdus, kādi kādreiz bijuši rados. “Varianti, no kuriem izvēlēties, bija vairāki. Piemēram, Emīls un mūspusē ne tik ļoti izplatītais vārds Kurts. Tas mums šķita pārāk nopietns, tādēļ beigās vienprātīgi nolēmām, ka dēlu sauksim par Miķeli. Tas tāds gruntīgs un pamatīgs latviešu vārds, kādu arī meklējām,” skaidro jaunie vecāki. Viņi stāsta, ka mediku noliktais dzemīdību datums bija 3.marts, bet Miķelis nāca pasaulē mēnesa pirmajā dienā. “Grūtniecības pēdējā nedēļā man bija jābrauc uz Balvu slimnīcu klausīties bērniņa tonīšus. Atbraucu un tik labi sajutos šajā dzemīdību nodošā, ka nolēmām, – mūsu pirmsais bērniņš nāks pasaulē Balvos. Un teikšu, kā ir, – mēs ar vīru šo lēmumu nenožēlojam. Ľoti labs mediku personāls, attieksme, iespēja vīram būt klāt dēla dzimšanas brīdī, pārgriezt nabassaiti – priečājamies, ka šajā brīdī varējām būt kopā,” apliecinā jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka tagad ģimenē marts būs trakais jubileju mēnessis, jo viena jubileja sekot nākamajai. “1.martā piedzima Miķelis un šajā dienā dzimšanas dienu svin arī māsas vīrs, 7.martā jubileja ir manai māsai, manai mammai dzimšanas diena 9.martā, māsas dēlam – 25.martā, savukārt 26.martā – manam brālēnam. Un tas viss tikai manā radu lokā. Vīra rados gandrīz tikpat traks mēnessis ir maijs. Bet nekas, būs mums ko svinēt.” apliecinā jaunā māmina Zane no Gulbenes.

Vēl dzimusi -

14.februāri pulksten
9.34 piedzima puika.
Svars – 3,590kg,
garums 56cm.
Puisēna mamma
Liene Šaicāne dzīvo
Rukas.

15.februārī pulksten
18.41 piedzima
puika. Svars –
3,930kg, garums
58cm. Puisēna
mamma Airita Tūce
dzīvo Baltezis.

16.februārī pulksten
0.18 piedzima
meitenīte. Svars –
3,720kg, garums
53cm. Meitenītes
mamma Baiba
Putniņa dzīvo Balvos.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Brīvlaiks Viļakas jauniešu mājā

Trīs dienas, kas paliks atmiņā

No 10. līdz 12. martam Viļakas Jauniešu māja kļuva par vietu, kur bērni un jaunieši ne tikai apguva jaunas prasmes, bet arī veidoja ciešākas attiecības, atklāja komandas spēka nozīmi un pieredzēja, kā ir strādāt kopā, lai sasniegtu vienotu mērķi.

Šajās trīs brīvlaika dienās katrs dalībnieks varēja atrast sev piemērotu nodarbi – no kulinārijas mākslas līdz eksperimentiem, no radošām izpausmēm līdz aizraujošām spēlēm. Aktivitāšu nedēļa sniedza daudz vairāk nekā tikai jautri pavadītu laiku, – tā deva iespēju attīstīt logisko domāšanu, radošumu, sadarbības prasmes un galvenais – pašapziņu, "pārliecināta jaunatnes lietu speciāliste Žaklina Orlovska.

Aktivitāšu rīta cēlieni sākās ar kopīgu pulcēšanos, lai vēlreiz atgādinātu noteikumus, pārrunātu dienas plānu un sadalītos jaunās darba grupās, saglabājot principu, ka katru dienu komandas sastāvs mainās, tādējādi veicinot jaunu draudzību veidošanos un prasmi pielāgoties dažādām situācijām. Pēc grupu sadališanas bērni devās uz aktivitāšu punktiem, kur jau gaidīja organizatori un brīvprātīgie palīgi, gatavi aizraut un ieinteresēt.

Aktivitāšu dalībnieki bija īpašā sajūsmā par eksperimentu darbnīcu, kurā valdīja īsts izzināšanas prieks. Eiropas brīvprātīgais Nikolajs ar lielu aizrautību vadīja dažādus zinātniskus eksperimentus, ļaujot bērniem piedzīvot fizikas un ķīmijas burvību praktiskā veidā. Kāpēc balons pievelk papīra gabaliņus? Kādas vielas reagē savā starpā un kāpēc? Tie bija tikai daži jautājumi, uz kuriem bērni meklēja atbildes eksperimentējot.

Ne mazāk aizraujošas bērniem šķita radošās darbnīcas, kuras vadīja Eiropas brīvprātīgā Johanna un divas brīvprātīgās Viļakas jaunietes – Jana un Darja. Zīmēšana, gleznošana, zīmogu veidošana – katrs atrada sev piemērotāko izpausmes veidu. Bērnu acis mirdzēja redzot, kā tukša papīra lapa pārvēršas par unikālu mākslas darbu. Tikmēr sporta spēļu darbnīcā valdīja azarts un komandas gars, jo Eiropas brīvprātīgais Lazare vadīja dažādas prāta un veiklibas spēles, kas attīsta stratēģisko domāšanu, ātrumu un reakciju. Dalībnieki sadarbojās un sacentās, bet visvairāk smējās.

Brīvlaika aktivitāšu rikošanā lielu darbu ieguldīja vietējie Viļakas brīvprātīgie jaunieši. Viļakas vidusskolas 10.klases audzēkne Darja Djomina bija viena no vikiem. Jauniete uzticēja radošo darbnīcu vadišanu. "Tas bija mans pirmais mēģinājums darboties kā brīvprātīgajai. Bija interesanti, jo varēju ne tikai uzzināt daudz jauna, bet ieguvu arī jaunus draugus," stāsta Darja. Viņa atklāj, ka pamēģināt brīvprātīgo darbu piedāvāja Viļakas jauniešu mājas vadītāja Žaklina Orlovska: "Nodomāju, ka tā ir ļoti laba iespēja. Agrāk nebiju piedalījusies nometnēs kā dalībniece, tāpēc man viss bija interesanti. Domāju, ka arī nākotnē turpināšu darboties kā brīvprātīgā." Darja uzskata, ka visas brīvlaikā Viļakas jauniešu mājā piedāvātās radošās aktivitātes bērniem ļoti patika, tomēr

visvairāk viņus aizrāva eksperimentu darbnīca.

Pēc dalības aktivitātēs pienāca laiks kopā atskatīties uz piedzīvoto un pārrunāt iespaidus. Organizatori un vecāki ar lepnumu vēroja, kā trīs dienu laikā bērni kļuvuši drošāki un atvērtāki, kā arī ieguvuši jaunus draugus. Kaut arī nogurums bija jūtams, tas netraucēja smaidīt, un tieši smaidī vislabāk apliecināja, ka aktivitāšu nedēļa ir izdevusies. "Noslēdošā aktivitāšu diena bija īpaši intensīva un emocijām piepildīta. Lai gan trīs dienas paskrēja nemanot un noguruši bija gan bērni, gan organizatori, tas bija patīkams nogurums – tāds, kas liecina par labi padarītu darbu, par aktīvu līdzdalību un brīžiem, kas paliks atmiņā vēl ilgi," pārliecināta Ž.Orlovska. Viņa sola, ka tas vēl nav viss un jauni piedzīvojumi ir jau ceļā:

"Viļakas jauniešu māja turpina būt vieta, kur attīstīties, mācīties un augt kopā. Jaunas iespējas būs pavism drīz, tāpēc aicinām sekot līdzi aktualitātēm mūsu sociālo tīklu platformām!"

Top kaut kas jauns. Katrā no radošajām darbnīcām valdīja jautra un darbīga noskaņa. Papildus entuziasmu sniedza apziņa, ka vakarā ar pašu darinājumiem varēs pārsteigt vecākus.

Garda dāvana. Brīvlaika aktivitāšu dalībnieki pateicīgi skolnieces Anetes mammai Aigai Smuškovai par dāsnos ziedoju mu – gardo kūku, kas ļoti iepriecināja visus aktivitāšu dalībniekus.

Darbnīcu punkts – virtuve. Tā bija viena no apmeklētākajām vietām, jo kurš gan nevēlas paša rokām pagatavot garšīgu ēdienu? Brīvprātīgā jauniete Anda un jaunatnes darbiniece Sendija rūpējās, lai bērni ne tikai apgūtu pavārmākslu, bet arī mācītos sadarboties un atbildīgi izturēties pret kopīgo telpu. Pašu rokām pagatavota maltīte garšoja īpaši, jo tajā bija ieguldīts darbs, prieks un apziņa, ka rezultāts panākts kopīgiem spēkiem.

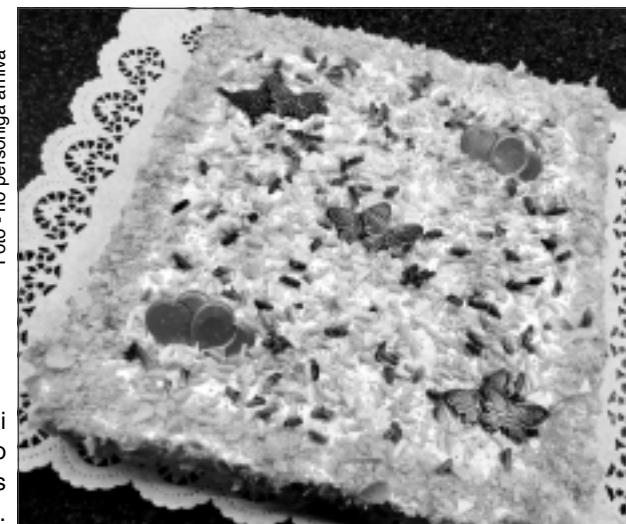

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Skolēnu brīvlaiks BNBJC

Sēj sēklas un gatavo hinkali

Aizvadītās nedēļas skolu pavasara brīvlaikā ar dažādām aktivitātēm iepriecināja arī Balvu novada Bērnu un jauniešu cents (BNBJC). Skolēniem bija iespēja iesēt podiņos pirmos pavasara zaļumus, piedalīties pulciņa "Kultūras kambaris" organizētajās aktivitātēs, izkustēties kopā ar studijas "Di–Dancers" dejotājiem, uzmeistarot atslēgu piekariņus kopā ar mākslas skolotāju Ligū Buli, Eiropas brīvprātīgo jauniešu organizētajās radošajās darbnīcās izgatavot papīra puķes, bet noslēgt brīvlaika nedēļu varēja, Eiropas brīvprātīgā jaunieša Lazare vadībā iemācoties pagatavot gruzīnu nacionālo ēdienu hinkali.

Pavasara skolu brīvlaika nedēļa BNBJC aizritēja ar dažādām aktivitātēm. Viena no viskuplāk apmeklētākajām bija darbnīca, kurā Eiropas brīvprātīgie jaunieši Jahanna un Nikolajs ierādīja papīra ziedu izgatavošanu. Ne mazāk lielu popularitāti iemantoja gruzīnu ēdienu hinkali gatavošana aizvadītās nedēļas piektdienā. Savukārt aktivitāte "Zaļais dārzs podiņā" ieinteresēja pat puišus, kuriem tā izrādījās pirmā augu sēšanas un stādu audzēšanas pierede. Kopā ar jaunatnes darbinieci Alīnu Loginu pavasarīgās aktivitātēs dalībnieki sēja lavandas, lauvmutišu, graudzāļu, garšaugu, zemeņu, paprikas un citu augu sēklas. Daudzi bērni un jaunieši podiņus ar iestādītajām sēklām paņēma līdzī uz mājām, lai pētītu stādu augšanas procesu un rūpētos par tiem. "Pārrunājām arī, kā tie jākopj, ka stādi regulāri jālaista, lai tie nenokalst, ka tiem nepieciešama Saulīte, lai neizstādzē, utt.," atklāj darbnīcas vadītāja Alīna. Savukārt palikušos stādus, kad tie izdīgs, viņa sola sastādīt jauniešu centra pagalmā, lai tie priečē visus centra apmeklētājus.

Skolu brīvlaikā BNBJC darbiniekus un bērnus patikami pārsteidza negaidīta ciemiņa ierašanās. Apraudzīt, kā visiem klājas, no Vācijas atbrauca jauniete Šarlote, kura pirms gada Balvos strādāja kā Eiropas brīvprātīgā. Šarlote vēlējās vēlreiz satikt šeit iegūtos draugus un paciemoties Latvijā, ko iemīlējusi no visas sirds.

Negaidīts ciemiņš no Vācijas. BNBJC jauniešus ar negaidītu vizīti pārsteidza bijusī Eiropas brīvprātīgā jauniete Šarlote, kura apciemot Latvijā iegūtos draugus un vēlreiz izstaigāt iemīlotās vietas ieradās no Vācijas.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Rokdarbu izstāde Lazdukalna bibliotēkā

“Mūžs, kas ieausts darbos un sirdīs”

Lazdukalna bibliotēka līdz 11.aprīlim skatāma īpaša izstāde, kas veltīta pagasta čaklajai rokdarbnieci Martai Zožai (1928–2016).

Rokdarbnieces dzives ceļš ir stāsts par neatlaikību, sirdsdegsmi un milestību pret rokdarbiem, kas caurvija ikdienu un ģimenes dzīvi. Bibliotēkā pieejama informācija par M.Zožas biogrāfiju, kas vēsta, ka rokdarbniece visu mūžu nodzīvojusi Slavītu ciemā. Viena gada vecumā mazā Marta zaudēja māti, pēc dažiem gadiem – arī tēvu, augusi pamātes pieskatīta. Skolu apmeklējusi tikai četras ziemas. “Kad vecākos brāļus paņēma karš, nācās strādāt visus darbus lauku saimniecībā, lai būtu kaut cik silta istaba un vismaz maize uz galda. Rokdarbu lietās pamāte padomdevēja nebija, jo bijusī kalpone tos vienkārši neprata. Visu nācās mācīties pašai no redzētā un dzirdētā. Un iemācījās arī gan adit, gan izšūt, gan tamborēt. Auda galdautus, segas, sienas dekorus, grīdsegas un citas vajadzīgas lietas gan pašu saimniecībai, gan arī kaimiņu sievām,” par savu mammu atklāja meita Lucija Kļaviņa, piebilstot, ka mamma savulaik strādāja kolhoza lauku brigādē, uzaudzināja divus bērnus, gadiem ejot, pieskatīja četrus mazbērnus, pie mājas skaisti iekopa dārzu, darināja bēru vainagus, cepa svētku tortes un darija citus darbus.

Izstādē apskatāmi Martas meitas Lucijas saglabātie un izlolotie darbi – galdautu, segas, sienas dekoru, grīdas segas un daudzi citi darinājumi, kas tapuši ar lielu rūpību un meistarību. Šie rokdarbi glabā Martas dzīvesstāstu un siltumu, kas turpina priečēt nākamās pauzdzes. Bibliotēkas vadītāja Ligita Kalnēja aicina ikvienu apmeklēt izstādi “Mūžs, kas ieausts darbos un sirdīs”, lai atklātu un novērtētu Martas darbos ieausto čaklumu un milestību.

Krustdūriena izšūta glezna. “Es no šī darba ilgi nevarēju aiziet prom,” atklāj L.Kalnēja, piebilstot, ka rokdarbos gaumīgi un meistarīgi saliktas krāsas un raksti.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Darbi. Ar cieņu pret rokdarbnieces darinātajiem darbiem, kas joprojām izskatās kā nupat tapuši, ne vienam vien izstādes apmeklētājam nāk prātā doma par dzīves patiesību, – cilvēks aiziet, bet darbi paliek... Ikviens rokdarbs ir kā apliecinājums M.Zožas darba mīlestībai, roku un sirds siltumam, darinājumi ir akurāti, skaisti un apbrīnas vērti.

Valasprieks – kolekcionēšana

Piedāvā aplūkot mašīnu kolekciju

Baltinavas bibliotēkas izstādē skatāmas mašīnas, ko KRISTIĀNS FREIMANIS kolekcionē kopš trīs gadu vecuma.

Kolekcionēja un pārskaitīja

Izstādē aplūkojamas dažādu marku un krāsu mašīnas, pat tādas, kas maina krāsu un tumsā spīd, kā arī lego automašīnas. Kristiāns, kā atklāj viņa vecmamma Zigrīda, trīs gadu vecumā aktīvi līcis puzzles, līdz sācis kolekcionēt spēļu mašīnites: “Tolaik dzīvojām Rīgā, mazdēls ar opī pastāigājās un, redzot ielās dažādas mašīnas, izlēma, ka vēlas sakrāt daudz mašīnu. Kolekcionēja un ik pa laikam pārskaitīja. Kad kolekcijā bija vairāk nekā 100 mašīnu, viņš prata atpazīt un nosaukt visus mašīnu markas un to, kādās ir sakrātas, lai nepirktu divreiz vienādās mašīnas. Atpazīt mašīnu markas viņš iemācījās no enciklopēdijām un citām grāmatām, atmiņa Kristiānam ir laba,” stāsta vecmamma. Kolekcijā ir vairāk nekā 200 mašīnu, kas ir gan pašu pirkas, gan saņemtas dāvanā. Sākumā tās izkārtoja sekcijā, bet, kad pietrūka vietas, lika kastē. Piecu gadu vecumā puika labi lasīja grāmatas un sākā aizrauties ar lego. “Vienreiz bija lego ar sarežģītu un lielu mašīnu, ko es, piemēram, liktu gandrīz mēnesi, bet Kristiāns salika sešās stundās. Ne vienmēr lego viņš liek pēc plāna, jo bieži vien pats izdomā, kā uzbūvēs mašīnu, māju, pili vai citu ēku. Bija laiks, kad viņš par savu naudu pirkta grāmatas – saņēma dāvanā naudu un gāja pirkta enciklopēdijas,” atklāj vecmamma, kura savulaik strādājusi bērnudārzā un skolā.

Interesē zīmēšana un animācija

Kristiānam skolā padodas valodas – angļu un vācu, savukārt krievu valodu apguva Rīgas bērnudārzā. Baltinavā viņš jau ir iemācījies runāt latgaliski, patīk zīmēt, ar interesē apmeklē animācijas nodarbības. “Kad bērnībā pirktu viņam krāsojamās grāmatas, attēlus krāsoja nelabprāt, bet tagad zīmē ar interesē, īpaši dabu. Joprojām lasa grāmatas, ko nevis pērk, bet aiziet izņemt bibliotēkā,” stāsta Zigrīda. Trīspadsmitgadīgajam Kristiānam ir dažādas intereses, kas ar gadiem mainās. Rudenī būs četri gadi, kopš viņš dzīvo Baltinavā. Aizbraucot uz Rīgu, kur, kā saka, ir daudz cilvēku un mašīnu, pastaigā un labprāt gaida mirkli, kad dosies mājup uz Baltinavu. Vecvecāku iegādātajā dzīvoklī viņš pats izvēlējās, kā iekārtot savu istabu, kādās tapetes, mēbeles, interjera priekšmeti un lietas tur iederas un kādi nē. Zīmēja plānu un iekārtoja istabu pēc savas gaumes.

Rosās siltumnīcā

Kristiāns ne tikai labi mācās Baltinavas vidusskolas 6.klasē un velta laiku savām interesēm, bet arī palidz vecvečākiem darbos. Vecmammas dzimtā puse ir Iecava, ilgus gadus dzīvojusi un strādājusi Gulbenes novadā un Rīgā, tagad jūtas laimīga Baltinavā: “Man laukos ļoti patīk, varu rušināties pa zemi. Protams, palīdz vīrs un mazdēls. Siltumnīcā audzēju dažādus stādus, esmu jau iesējusi tomātus un papriku, viena daļa jau ir izpiķēta, iesēju arī redīsus un salātus, vēl vasaras puķes sēšu.” Pagājušajā gadā, piemēram, viņai izauga astoņi spaīni paprikas. Baltinavā, atšķirībā no Rīgas, ir zeme, siltumnīca, Zigrīda jūtas spēka pilna, labprāt apčubina un parunājas ar katru augu, kas ir viņas sirdslieta.

Bibliotēkā ar vecmammu. Mašīnas Kristiānam patīk joprojām, lai arī vairs nespēlējas ar tām. Pēc gadiem, kad iegūs autovadītāja apliecību, viņš, iespējams, piepildīs vienu no saviem sapņiem – iegādāsies “BMW” markas automašīnu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Noderīgi padomi no vadītāja

Kā jauniešiem uzsākt veiksmīgu karjeru

Karjeras ceļa sākums var būt izaicinošs – kā izcelties starp citiem kandidātiem, kur atrast pirmās prakses un darba iespējas jau studiju laikā? Atbildes uz šiem jautājumiem mēs meklējām sarunā ar pieredzējušu vadītāju MĀRCI BUDLĒVSKI, kurš šobrīd ieņem SIA "Rīgas nami" valdes locekļa amatā.

Lai gan šobrīd viņa darbs ir saistīts ar nozīmīgiem apsaimniekošanas un attīstības projektiem, kas skar daudzu rīdzinieku ikdienu, arī viņš kādreiz bija students, kuram nācās pieņemt izšķirošus lēmumus par savu nākotni. Šajā rakstā M.Budlēvskis dalās ar praktiskiem padomiem, kas var palīdzēt jauniešiem gudri izmantot piedāvātās dzīves iespējas un veiksmīgāk iekļauties darba tirgū.

Uzlabojet savas komunikācijas prasmes un prezentēšanas iemaņas!

Vēl 90. gados, studiju laikā ASV, uzzināju par iespēju piedalīties *Southwestern Advantage* grāmatu pārdošanas programmā, un izrādījās, ka es biju pirmais latvietis, kurš šo iespēju izmantoja. Šī pieredze bija ne tikai izaicinājums, bet arī mācība, kas man palīdzēja saprast, cik svarīgi ir nebaidīties no komunikācijas un spēt uzrunāt jebkuru cilvēku. **Nav jābaidās uzdot jautājumus, piezvanīt vai pieklauvēt pie durvīm. Jebkurā situācijā svarīgākais ir būt gatavam pamēģināt kaut ko jaunu.**

Viens no lielākajiem ieguvumiem no dalības programmā bija iespēja attīstīt prasmes sazināties ar visdažādākajiem cilvēkiem – tā ir būtiska prasme, kas man noder arī šodien. Ne mazāk svarīga ir arī spēja pielāgoties negaidītām situācijām. Lai cik rūpīgi tu būtu sagatavojies, realitātē katra saruna ir atšķirīga, un nekad nevar zināt, kā tā attīstīsies. Tu vari zināt savu prezentāciju no galvas, bet dzīve vienmēr sagādā negaidītus pavērsienus. Neviens sarunu scenārijs nav identisks, un katras jauna tikšanās ir citādāka.

Attīstot šīs prasmes, iespējams ne tikai kļūt pārliecinātākam komunikācijā, bet arī efektīvāk prezentēt savas idejas un veidot veiksmīgas attiecības gan darbā, gan ikdienā.

Iemācieties pieņemt atteikumus!

Viena no svarīgākajām mācībām, ko esmu guvis no dalības programmā, ir spēja pieņemt atteikumu. Dzīvē neizbēgami nākas saskarties ar situācijām, kurās cerētais rezultāts netiek sasniegts – vai tā būtu pārdošana, darba intervija, vai kāda cita profesionālā vai personīgā iespēja. **Atteikums ir daļa no procesa.** Iedomājieties: uz vienu darba pozīciju piesakās 50 cilvēki, jūs tiekat labāko trijniekā, bet darbu jums nepiedāvā. Vai tas nozīmē, ka esat vājš kandidāts? Nē, vienkārši neviens šādās dzīves situācijās nedod sudraba medaļas.

Vasaras programma ASV man kalpoja kā intensīvs treniņpoligons, kur atteikumi kļuva par ikdienas sastāvdaļu. Tos nevajadzētu uztvert kā personisku aizvainojumu, bet gan kā iespēju attīstīt izturību un spēju virzīties tālāk. **Atteikuma pieņemšana ir prasme, kas jātrenē.** Jo ātrāk cilvēks saprot, ka atteikums nav pasaules gals, jo vieglā viņam būs tikt galā ar nākotnes izaicinājumiem. Tieši šī pieredze palīdz vēlāk veiksmīgi pielāgoties dažādām situācijām, neuztverot neveiksmes kā personīgu izgāšanos, bet gan kā daļu no ceļa uz panākumiem.

Pārdod

Pārdod lauku sētā audzētu cūkgauju. Tālr. 26124618.

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausa. Ir maisos. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa. Piedāvā garās malkas gabalošanu, skaldīšanu. Tālr. 26550272.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod skaldītu malku, laba cena. Tālr. 28772537.

Pārdod visa veida nomālus un malku. Tālr. 25609841.

Skaldīta malka – sausa, pussausa, svaigi zāģēta. Tālr. 29198424.

Skaldīta malka – jaukta, bērza. Izmērs pēc izvēles (25-50 cm). Cena no 65 EUR/m³. Tālr. 27839347.

Pārdod auzas. Tālr. 20334134.

Dažādi

Jaunaudžu kopšana, robežstigu tīrišana. Tālr. 22346224.

Malkas zāģēšana, skaldišana. Tālr. 23205101.

Piedāvā miniekskavatora pakalpojumus. Veicam drenāžu, kanalizācijas un ūdensvada montāžu. Tālr. 25858936.

Rīgā, Juglā, mēbelētā trīsistabu dzīvokli izirē vienu atsevišķu istabu, visas ērtības, kārtīgai sievietei, ne vecākai par 70 gadiem. Tuvu transportam. Tālr. 29377933.

Zini un izmanto

Radoši karjeras virzieni, kuros noderēs fizikas zināšanas

Ierasts domāt, ka, izvēloties karjeru, nākas izšķirties starp radošajām un eksaktajām jomām vai starp zinātni un mākslu. Tomēr jau kopš Leonardo da Vinči laikiem gan mākslinieki, gan citi radošo profesiju pārstāvji ir gan aizrāvušies ar zinātni, gan izmantojuši zinātnes, tai skaitā fizikas, sasniegumus savos darbos.

Programmas "Latvijas izglītības akselerators" aptauja liecina, ka gandrīz piektdaļa skolas vecuma jauniešu savu karjeru gribētu saistīt ar mākslu vai citām radošām profesijām, taču arī šajās jomās bieži ir nepieciešamas fizikas zināšanas. AS "Latvenergo" rikotā FIZMIX erudīcijas konkursa komanda ir apkopojuši piecus karjeras virzienus, kas ir radoši un mākslinieci, bet vienlaikus prasa arī labi pārzināt eksaktās zinātnes.

Arhitekti

Pēterbaznīcas tornis nevar tikai tiekties, cik vien iespējams, augstu debesis, un Vanšu tilts nevar tikai karāties virs Daugavas ūdens gaisīgās stīgās. Arhitekta uzdevums ir veidot estētiskas un pievilcīgas celtnes, taču, tā kā ēkas un citas būves ir paredzētas lietošanai, tām jābūt ne tikai skaistām, bet jāspēj arī pildīt savas funkcijas – nodrošināt mājokļi, darbavietu, pulcēšanās, pārvietošanās iespējas un citas vajadzības. Lai sabalansētu radošo ideju ar praktiskajām funkcijām, arhitekti liek lietā fizikas un matemātikas zināšanas, lai acītīkams ēku dizains būtu ne tikai skaists, bet arī struktūrai noturīgs un drošs izmantošanai.

Mākslinieki

Ota un audekls jau sen vairs nav vienīgie līdzekļi, ar kuriem mākslinieki materializē savas iecerēs. Daudzi no viņiem šodien aktīvi izmanto dažādas mūsdienu tehnoloģijas – video, hologrammas, läzerus, mākslīgo intelektu un bieži teju veic zinātniskus eksperimentus. Plaši licis lietā fizikas zināšanas, piemēram, nīderlandiešu mākslinieks Teo Jansens, kurš no plastmasas caurulītēm un auduma meistaro milzīgu tēlu, kas, vējam pūšot, spēj patstāvīgi pārvietoties. Savukārt tepat Latvijā ar fizikas zināšanām savos mākslas darbos izcēlušies mākslinieki Gints Gabrāns un Voldemārs Johansons.

Gaismu, skaņu inženieri, scenogrāfi

Iztēlojieties varenos šovus, kurus savos koncertos piedāvā Beyoncé vai Teilore Swifta. Lai šie pasākumi būtu baudāmi visā savā krāšņumā, iesaistītas veselas komandas cilvēku ar izcilām tehniskajām zināšanām dažādās jomās, tai skaitā fizikā. Likumus, kuriem pakļaujas skaņa un gaisma, izskaidro fizika, bez tiem neiztikt skaņu inženieriem, kuriem labi jāpārziņa akustika, lai nodrošinātu maksimāli labākos skaņas efektu gan dzīvajos priekšnesumos, gan ierakstos. Ari grandiozās skatuves konstrukcijas, gaismas un visdažādākie citi šova elementi pakļaujas fizikas likumiem, – jo veiksmīgāk izdodas tos izmantot, jo pārsteidzošāks šovs.

Animatori, 3D modelētāji, videospēļu programmētāji

Ja iedomājieties Ginta Zilbaloža "oskaroto" animācijas filmu "Straume" un tajā attēlotos elpu aizraujošos plūdu skatus – straumes izrautos klints bluķus, grūstošās aizas un mazo laivu, kas karājas koka zarā, slīdot bezdibenī, iespējams, esam pārāk aizgrābtī, lai domātu par fizikas likumiem. Tomēr, jo precīzāk animētajā vidē viss norisinās atbilstoši tam, kā tas norisinātos dabā, jo ticamāks, elpu aizraujošāks un emocionāli piesātinātāks mums šķitis notiekošais. Tieši tāpat arī datorspēlēs – jo tuvāka realitātei un ticamāka būs spēles vide, jo labāks būs efekts. Lai radītu šādu – realitātei maksimāli tuvu – vidi, nepieciešamas fizikas zināšanas.

Restauratori

Restauratora izglītību var iegūt Latvijas Mākslas akadēmijā, un tā pārsvarā saistīs ar mākslu tradicionālā izpratnē. Tomēr restauratoriem nepieciešamas spēcīgas zināšanas ķīmijā, matemātikā un arī fizikā, jo tā sauktais *laika zobs* nav nekas cits kā vien dabas likumu iedarbība uz cilvēka veidotu objektu. Restauratoram jāprot atjaunot celtnes un priekšmetus, kas cietuši uguni, ūdeni vai citādi tikuši bojāti. Savukārt, kad tie ir atjaunoti, restauratoram jāzina, kā uzglabāt konkrēto lietu, lai tai nekaitētu saules gaisma vai mitrums.

Pērk

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s "Strautiņi" mājlopus.
Samaka tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Craftwood pērk meža īpašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Līdzjūtības

Noriet saule vakarā,
Sidrabīnu sijādama,
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalnīņā.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Lilitai Stāmerei un pārējiem
tuvniekiem,
MĀMINU mūžibāpavadot.

Liepu ielas 4.mājas ieejas kaimīri

Cik darbigas, saudzīgas bija tev
rokas,
Cik maiasma vārdu tev glabāja
sirds. (J.Tabune)

Atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtība
Lilitai un Aināram ar ģimenēm,
pavadot mūžibas celā mīlo
MĀMINU.

Dzidra, Vitālijs

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bēri turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skumjām asarām
birstot,

Uz mūžu zemei atdot, māt.
Izsakām patiesu līdzjūtību Aināra
un Lilitas ģimenēm, māmīnu,
vecmāmīnu, vecvecmāmīnu
VERONIKU BIRKOVU mūžibas
celā pavadot.

Pugaču ģimene

Māt, kaut pēdējās atvadas rūgtas
Sāpu brīdi kā vērmeju malks,
Tava mīlestība būs avots,
Kurš mums vienmēr dvēselē šalks.
(K.Apškrūma)

Skumstot un jutot līdzi sāpēs, esam
kopā ar Aināru Birkovu un
tuvniekiem, māmīnu
VERONIKU BIRKOVU pavadot
klusajā mūžibas dārzā.
"Silmaču" darbnīcas kolektīvs

Tālu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju;
Nu apsika mani soli
Baltā smilšu kalnīņā.

Sāpu un atvadu brīdi mūsu patiesa
līdzjūtība Lilitas un Aināra
ģimenēm, pavadot MAMMU,
VECMAMMU, VECVECMAMMU
mūžibas celā.

Skaidrīte, Edvīns, Agnese ar ģimēni

Nekad tev darba nebija par daudz –
Tu tajā degi, citus sasildot,
Nu tava uguns aizdegs jaunas
audzes,
Kas ziedus nolieki, tevi piemino.

(J.Jaunsudrabījs)

Izsakām dziļu līdzjūtību
tuvniekiem, VERONIKU
BIRKOVU mūžibā pavadot.
Bijušās Dekšņu kapu pārvaldes
kolēģes

Tu, mīlā māt, nu projām aizej klusi,
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
Tik daudz no savas sirds tu
dāvājusi,
Kas mīlestību šo gan vārdos izteikt
var.

Izsakām patiesu līdzjūtību Lilitas,
Aināra ģimenēm un tuvniekiem,
MĀMINU mūžibas celā pavadot.
Sarmīte, Arnolds

Kad pa zaļi klātu skuju taku aiziet
dusēt māmuliņas sirds, visdzīlāko
līdzjūtību izsaku Lilitas un Aināra
ģimenēm, māmīnu
VERONIKAI BIRKOVAI
aizejomtūžibas celā.

Patiens cieņā, Aina Ilzenē

Vairs nesāp mana diena ,
Un saule lēni, skaisti riet,
Lēnām aizveriet aiz manis vārtus,
Ciemos negaidiet.

Skumju brīdi mūsu visdzīlākā
līdzjūtība Ivetai, Aināram, Lilitai,
mazbērniem, viramāti, māti,
vecmāmīnu VERONIKU BIRKOVU
pavadot Dieva valstībā.

Margarita, Elīta, Zane, Inese,
Olita, Lolita

Pierirst soli, klusē domas,
Neskan mīļas mātes balss.

Tikai klusa sāpe sirdi

Ilgi vēl pēc viņas saukus.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Tev,
Lilita, un Taviem milājiem, no
MĀMINAS atvadoties.

Velta, Lonija, Mairīta

Nē, mātes aiziešanu nevar aptvert,
Ne rokas aptvert var, ne sirds, ne
prāts...

Mēs atrākam un brīdi klusus stāvam,
Un it kā elzas mūsu vārdus māc.
(Ā.Eksne)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Aināram un Lilitai ar ģimenēm,
māmuļu VERONIKU BIRKOVU
pavadot mūžibā.

Juris Kalīva, Anna Zuša, Mārīte Zuša
ar ģimenēm

Nu klusums ir ienācis mājā,
Vien dvēsele vēl tajā kavējas.

Ak, nerāudiet, nu nerāudiet,
Man jāiet tur, kur mani gaida...

(Ā.Eksne)
Lai klusā un patiesa līdzjūtība palīdz
pārvarēt sāpju smagumu Inesei,
Kristīnei un viņu ģimenēm, mīlo
MĀMINU, VECMĀMINU pavadot
mūžibas celā.

Žīguru kultūras nama ritmikas un
linijdeju grupa "Punktiņi"

Laiks apstājas ar skarbu piesitetu,
Nav nākotnes – ir tikai vēju balss...

(N.Dzirkale)
Visdzīlākā līdzjūtība Annai
Baranovskai – BRĀLI, Anita un
Vilnim – KRUSTTEVU mūžibas
celā pavadot.

Māras, Līvījas, Annas, Kaspara
ģimenes

No atmiņām paliek tik starojums
maigs

Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.

(B.Mārtuževa)
Cik nepielūdzami skarba ir šī
pavasara diena, kad priedes kļusi
šalc atvadu vārdus, birst sāpju
asaras un želi raud sveces. Mūsu
patiesa līdzjūtība Svetlanai
Semjonovai ar ģimeni, tēti,
večteiņu IVANU PETROVU
mūžibas celā pavadot.

BGSAs Terapijas nodaļas kolektīvs

Skumji noliec galvas sirmie bērzi,
Pūpolzarus sabirst dzives stāsts,
Pāri pāršalc pavasara elpa,
Jāšķiras, kaut šķirties ir tik žēl.

Domās esam līdzās un sakām
mierinājuma vārdus Svetlanai
Semjonovai ar ģimeni, Viktoram
Petrovam un visiem tuvniekiem,
mīlo tēti IVANU PETROVU guldot
kapu kalnīņā.

Dimitrijevu ģimenes,
Jevgenija Judina

Tikai atmiņas klasas

Kā mīli un zināmi soli... (V.Grenkovs)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Svetlanai Semjonovai, TĒVU

mūžibas celos pavadot.

SIA "Balvu un Gulbenes slimnicu
apvienība" kolektīvs

Tavai piemiņai, tēt,

Pie katra vārda tev likšu savu

milestību klāt,

Jo gribu caur sapniem, tēt,

Tevi modināt un klusumā ar tevi

parunāt.

Mūsu patiesa līdzjūtība Svetlanai
Semjonovai, pavadot mūžibā

TĒVU.

Morozovu ģimene

Dusi saldi, mīlo tētiņ,

Mūža miegs lai tev ir salds,

Auklēs tevi rasas rīti,

Ziedi klās un sniedzīņš balts.

(A.Krūklis)

Izsakām vidzīlāko līdzjūtību

Svetlanai Semjonovai un
piederīgajiem, pavadot

TĒVU Mūžibas celā.

Jāņa Vancāna ģimenes ārsta

prakse

Aiz zemes malas nogulst gurda

dienai,

Būs vakars vēls un zvaigžņu pilna

nakts.

Bet mūsu vidū paliks tukša vieta,

Viens darba mūžs būs kapu smiltīm

segts. (J.Osmanis)

Nāk pavasaris, bet ir joti skumji, jo
negaiditi mūžibā devies mūsu
koleģis, ilggadējs Balvu NMP punkta
OMT vadītājs JURIJS ČEREVINS.

Skumju un atvadu brīdi mierinājuma
vārdi un patiesa līdzjūtība Aijai,
bēriem un pārējiem tuvniekiem.

NMPD Gulbenes BAC kolektīvs

Mūsu laiks ir tik iss –

Mūžu vēji šalc apkārt un pāri.

Kas gan var zināt to brīdi,

Kad atskanēs likteņa balss...

(J.Sirbārdis)

Kad rūgti smaržo eglu zari un
priedes kļusi šalc atvadu vārdus,
mūsu kļusa un patiesa līdzjūtība

Aijai, viru JURIJU ČEREVINU
mūžibā pavadot.

Lebedevu ģimene

Tilžas NMPP kolektīvs

Reiz pienāk diena, nelūgta un

skarba,

Kad dzīli, dzīli daudziem sirds sāp.

(O.Skuja)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Aijai

Čerevinai, VĪRU mūžibas celos

pavadot.

SIA "Balvu un Gulbenes slimnicu
apvienība" kolektīvs

Vēl gribējās strādāt,

Dzīvot un būt,

Bet pēkšņi – nakts,

Un saule jau zūd. (M.Kempe)

Šajā sāpju un skumju brīdi vissiltākie

mierinājuma vārdi un patiesa

līdzjūtība Čerevinu ģimenei, VĪRU,

TĒVU

mūžibas celā pavadot.

Molčanovu ģimene

Ar dzīlām skumjām atvadāmies no

mūsu klasesbiedra

JURIJA ČEREVINA.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību viņa

Ārī Čerevinai ģimenei un tuvniekiem.

Sērojam

kopā ar jums.

1988. gada izlaida

klasesbiedri un audzinātāja

Vineta

Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961

Atvadu vārdi

Cik grūti noticēt, ka nekad vairs dzīvē,

Mums neiznāks ar tevi parunāt.

Un tava smaidu, vienkāršu un siltu,

Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt. (G.Selga)

14.marta pēcpusdienā Neatliekamās medicīniskās palīdzības Balvu punkta darbiniekiem nesa skaudru ziņu – esam zaudējuši kolēģi

JURIJU ČEREVINU